

สุดสัปดาห์ มติชน

ฉบับประจำวันที่ 19-25 กันยายน พ.ศ. 2568 ปีที่ 45 ฉบับที่ 2353 ราคา 60 บาท

19 ปีรัฐประหาร

19 กันยายน 2549

มีอาจข้ามผ่าน นายกฯ 'ทักษิณ'
สู่จากคุก-ไม่วางมือ?

รัฐธรรมนูญ
รัดคอ?

ล้ม'เซ็ง'หรือ'เจ็ง'

MOA ไม่อยู่
'หนู' ร่าเริง...อ้อ

ISSN 1686-8196

ราคา 60 บาท

นายอังกูร ศีลาเทวากุล
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

“กระป๋อง” ผนึกกำลัง สร้างชุมชนปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด

“กระป๋อง” เดินหน้าปฏิบัติการกวาดล้างยาเสพติด
“No Drugs No Dealers” ผนึกกำลังสร้างชุมชนปลอดภัย
ห่างไกลยาเสพติด

นายอังกูร ศีลาเทวากุล ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่
เปิดเผยว่า จังหวัดกระบี่มีเป้าหมายการขับเคลื่อนงาน
การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ผ่านมิติ
การทำงาน ประกอบด้วย มิติด้านการป้องกันยาเสพติด มิติด้าน
การปราบปรามยาเสพติด และมิติด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด
ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งแต่ละมิติจะมีตัวชี้วัดการขับเคลื่อน โดย
บูรณาการกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการ
ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามประเด็นตัวชี้วัดภายใต้มติดังกล่าว
และรายงานผลการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องอย่างอำนวยการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดจังหวัดกระบี่ เพื่อดำเนินการ
รวบรวมผลการปฏิบัติงานในภาพรวมของจังหวัดต่อไป

ทั้งนี้ จังหวัดกระบี่ได้รับโล่บุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่น
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี 2568 ได้แก่
นายแพทย์วิรัชยุทธ สนธิเมือง นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลเกาะลันตา บุคคล
ดีเด่นด้านการบำบัดรักษา พ.ต.ต.ณรงค์ อ่อนทอง ผู้บังคับ

กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 426 บุคคลดีเด่นด้านการ
ปราบปรามยาเสพติด และองค์กรดีเด่นด้านการบำบัดรักษาเสพติด
ได้แก่ ชุมชนบ่อบัด ตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ล่าสุดเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2568 ที่ผ่านมา นายอังกูร
ศีลาเทวากุล ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ พร้อมด้วย นายปรีชา
สอทอง นายอำเภอเมืองกระบี่ นายนิรันดร์ ปราบอักษร
ปลัดจังหวัดกระบี่ พ.ต.ต.ณรงค์ อ่อนทอง ผู้บังคับกองร้อย
ตชด.ที่ 426 ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 8 ผู้แทนตำรวจ
จังหวัด ผู้แทนก.รมน.จังหวัด (ฝ่ายทหาร) และตำรวจพิสูจน์หลักฐาน
จังหวัดกระบี่ ได้ร่วมกันแถลงผลการจับกุมผู้ต้องหาเสพติด
(ยาบ้า) จำนวน 2 ราย พร้อมของกลางยาบ้า 186,150 เม็ด
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ กล่าวว่าเพิ่มเติมว่า ก่อนหน้านี้
จังหวัดกระบี่ได้จับกุมยาบ้ากว่า 1,300,000 เม็ด ครั้งนี้

จับกุมได้อีกจำนวน 186,150 เม็ด ซึ่งเป็นการบูรณาการทำงาน
กันอย่างจริงจังของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย พร้อมทั้งขอชื่นชม
เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมที่ได้ทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพี่น้อง
ประชาชน โดยสำนักงาน ป.ป.ส. จะได้มีการขยายผลไปยังผู้ที่
เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

“ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
จังหวัดกระบี่ มีการประชุมเพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน
ด้านการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในพื้นที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกวาดล้าง
จะดำเนินต่อเนื่อง เพื่อป้องกันเหตุอาชญากรรม และสร้าง
ความมั่นใจให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันก็
ขอให้ความมั่นใจว่าของกลางที่จับกุมได้นั้น สำนักงาน
ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการเก็บรักษาไว้ที่คลัง
เก็บของกลางเป็นอย่างดี มีการตรวจสอบอย่างรัดกุม ไม่มี
การลักลอบนำออกไปขายใหม่ตามที่ประชาชนเข้าใจกัน
และเมื่อคดีสิ้นสุดแล้วก็จะมีการเผาทำลายอย่างน้อย
ปีละครั้ง พร้อมกันนี้ขอความร่วมมือพี่น้องประชาชนแจ้ง
เบาะแส หรือขอความช่วยเหลือได้ที่สายด่วน 191 ตลอด
24 ชั่วโมง ร่วมผนึกกำลังให้จังหวัดกระบี่ของเราเป็นชุมชน
ปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด เพื่อนำไปสู่การสร้างสังคม
ที่เข้มแข็งและสงบสุข สมกับคำขวัญของจังหวัดกระบี่
เมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก” ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ กล่าว

เล่มนี้มีอะไร

ประจำวันที่ 19-25 กันยายน 2568
ปีที่ 45 ฉบับที่ 2353
ราคา 60 บาท

11

เปลี่ยนผ่าน : 'เทพไท เสนพงศ์' มอง 'ความเปลี่ยนแปลง' ใน 'ประชาธิปไตย' / ทีมข่าวการเมือง มติชนทีวี

22

Cool Tech : iPhone Air และสิ่งที่ตามมาด้วยความบางเบา / จิตต์สุภา ฉิน

23

ฟาสต์ฟู้ดธุรกิจ : 'นิวกลาง' / หม่อมเมืองจันทร์

32

บทความพิเศษ : ล้มทฤษฎี 'น้ำมันพืช' ดีกว่า 'น้ำมันหมู' / จักรกฤษณ์ สิริริน

47

ทะเลาะรอบ : วิวัฒนาการในความมืดมิด (2) : ปลา ถ้า เบาหวาน กับวิวัฒนาการแห่งการกำจัดดวงตา / ป่วย อุ๋นใจ

59

นัยความเป็นคน : หนังสือ 4 เล่ม อธิบายเหตุการณ์ เนปาล ที่ไทยเองก็ควรระวัง / นิวกลม

60

คลุกวงใน : นักวอลเลย์บอลข้ามเพศ / พิศณุ นิลกลัด

61

ยานยนต์ สุดล้ำ : โดโยต้า 'NEW INNOVA ZENIX' รถครอบครัวครบเครื่อง-พลังไฮบริด / ลันตี จิรพรพนิต

72

เรื่องสั้น : วันที่แม่ล้ม / อักษราลัย

พลิกไปอ่านโดยพลัน

ขอแสดงความนับถือ

weekly@matichon.co.th

6 รากำลังจะมีรัฐบาลใหม่ (ชั่วคราว?) เพื่อมาจัดเตรียม "ยุบสภา" แล้ว เลือกตั้งใหม่ และระหว่างนั้นก็ตั้งตุ๊กตา เพื่อ ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ แทนรัฐธรรมนูญปี 2560

เป็นความหวังอันเรืองรอง หรือไม่

เราคนไทย ที่เผชิญความผันผวนทางการเมืองมาตลอด ย่อมมีคำตอบ

คำตอบ ที่มากด้วยบทเรียนแห่งความ "ปรวนแปร"

อันทำให้ สิ่งที่หวัง ไม่เป็นดังหวังมานานับครั้งไม่ถ้วน

ครั้งนี้ ก็มีแนวโน้มที่อาจเป็นเช่นนั้น?

แต่ก็หวังว่า คงไม่เลวร้าย

ถึงขนาด ย้อนกลับไปถึงขั้นรัฐประหารเมื่อ 19 กันยายน 2549

หรือเกิดความรุนแรงถึงขั้น "นองเลือด" อีกครั้ง

ในมติชนสุดสัปดาห์ ฉบับนี้ "กาแฟดำ"

หยิบเอา "บทเรียนจากกองเพลิง : ศรีลังกา บังกลาเทศ อินโดนีเซีย และเนปาล" มาเตือนใจ

เตือนใจ เพราะหากมองภาพรวม จากประเทศเหล่านั้น

จะเห็นสัญญาณที่เหมือนกันราวกับมาจากพิมพ์เขียวฉบับเดียวกัน

นั่นคือ

- เศรษฐกิจวิกฤต

- เยาวชน คนรุ่นใหม่ หมดหวัง

- สถาบันประชาธิปไตยล้มเหลว

ซึ่งประเด็นเหล่านี้ ก็คือสิ่งที่ วนเวียนอยู่รอบตัวคนไทย ในขณะนี้ไม่มีใช้หรือ

นี่ จึงทำให้ "กาแฟดำ" รวบรวม "บทเรียนจากกองเพลิง" แห่งความแค้นเคืองของประชาชนจากประเทศต่างๆ เหล่านี้" มาย้ำเตือน

"...บังกลาเทศและศรีลังกาสอนเราว่า ไม่มีรัฐบาลใดแข็งแกร่งเกินกว่าความโกรธของประชาชน

เนปาลและอินโดนีเซียยืนยันว่า วงจรนี้จะหมุนซ้ำทุกครั้ง ที่ผู้นำล้มบทเรียนเก่า

คำถามที่เหลือจึงไม่ใช่ว่า มันจะเกิดขึ้นหรือไม่

แต่มันคือ-ใครจะเป็นรายต่อไป?

ถามเสร็จก็ต้องหันมามองรอบๆ ตัวเรา

อาจจะได้คำตอบที่ดังยิ่งกว่านาฬิกาปลุก 100 เรือนดังขึ้นพร้อมๆ กัน..."

นาฬิกาปลุก ดังขึ้นที่ไหน

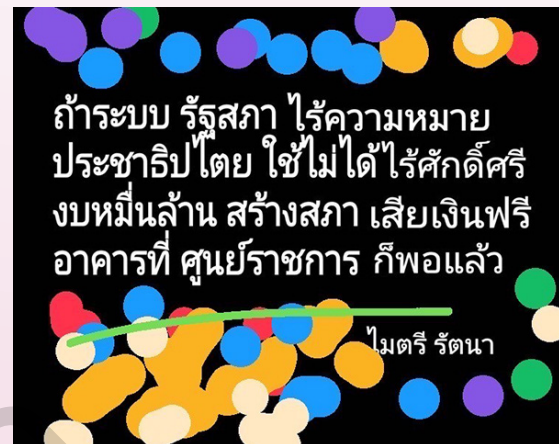
กาแฟดำ ตอบท้าย ด้วยคำสี่คำ อันชวนขนหัวลุก

"ใน-บ้าน-เรา-เอง"

จริงหรือไม่ นี่คือนสิ่งที่คนไทยคงต้องร่วมกัน หาคำตอบ

ซึ่งก็น่าจะ "หาคำตอบ" ได้ไม่ยาก

และคำตอบนั้น คงจะทำให้ เรา-คนไทย ตื่นตัว และ

ระมัดระวัง

ดังนั้น เพื่อไม่ทำให้ "กองเพลิง" ลุกโพล่งขึ้นมาอีก และเพื่อเพิ่มความ "ระมัดระวัง" นั้น

คอลัมน์ "นัยความเป็นคน" ของ "นิวกลม" จึงแนะนำให้ อ่าน หนังสือ 4 เล่ม

1. The Anxious Generation : ความเปราะบางของเจเนอเรชั่นสมาร์ทโฟน

2. Why Nations Fail : สถาบันการเมืองตรึงอำนาจพาชาติล่มสลาย

3. The Price of Inequality : ราคาที่สังคมทั้งประเทศต้องจ่าย

4. The Broken Ladder : จิตวิทยาของการอยู่ลางบันได หนังสือทั้ง 4 เล่ม เป็นหนังสือช่วยอธิบายเหตุการณ์โดยเฉพาะที่ "เนปาล"

ที่ "นิวกลม" บอกว่าไทยเองควรระวัง

และควรเฝ้ารับสัญญาณเตือนภัย แรงๆ นี้

ด้วย "...นี่คือสัญญาณเตือนสำหรับประเทศใดๆ ก็ตาม

ที่ผู้ตรึงอำนาจเพิดเฟลนกับวิธีการและวิถีคิดแบบเดิมๆ ทำให้สังคมเหลื่อมล้ำมากขึ้นเรื่อยๆ

หากละเลยอารมณ์ของรุ่นใหม่ + ความเหลื่อมล้ำที่กัดกร่อน + สถาบันที่ไม่เป็นธรรม + ความเจ็บปวดจากการเปรียบเทียบ

ก็ระวังว่า วันใดวันหนึ่งข้างหน้าอาจต้องเผชิญสถานการณ์ที่เลวร้ายเช่นที่เห็น

ซึ่งมันไม่ได้แยเฉพาะพวกท่าน หากคือการพังทลายของประเทศ..."

สิ่งที่ "กาแฟดำ" และ "นิวกลม" เตือน และชวนให้คิดนี้ ไม่ใช่เรื่อง "ไกล" ตัว

หรือ "ไกล" ในแง่ "ระยะเวลา" เลย

อย่างน้อยที่สุด เวลาทางการเมือง "4 เดือน" ที่ถูกขีดเส้นขึ้น

ก็เป็นสิ่งที่ชวนให้ลุ้นระทึก

ระทึกกว่าเราจะพรั่งพลอย่างก้าวเข้าไปสู่ "กองเพลิง" อันร้อนแรงนั้นหรือไม่ ●

บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) เจ้าของ

นายสุพงศ์ จันผิงเพ็ชร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

สำนักงานเลขที่ 12 ถนนเทศบาลนฤมาล หมู่บ้านประชานิเวศน์ 1 กรุงเทพมหานคร 10900

โทร. 0-2589-0020 โทรสาร 0-2954-3167

รายงานพิเศษ

น้ำเงิน อิง เขียว

จับตา 'นายกฯ อนุทิน' แก่ปมเขมร
'บิ๊กเล็ก-บิ๊กดุลย์' คุม กห.

ข้อต่อ ตท.26

จับตา จัดทัพ นักรบสีน้ำเงิน ทัพเรือ ลำปาง นักรบหนึ่งใหม่

เมื่อกรรณ ในมือนายกฯ คนใหม่ อนุทิน ชาญวีร
กุล ทันทีที่รับตำแหน่ง ที่อาจจะเปลี่ยน
ทางการเมืองได้เสียคือ ปัญหาชายแดนไทย-กัมพูชา
ถือเป็นเรื่องอ่อนไหว

เพราะขนาด บิ๊กเล็ก พล.อ.ฉัตรพล นาควาณิชชย์
รักษาการ รมว.กลาโหม และว่าที่ รมว.กลาโหม
ในรัฐบาลนายกฯ อนุทิน ที่ไปเจรจากับเขมรในวง
ประชุม GBC ตกลงจะอนุโลมเปิดด่านชายแดน
จันทบุรี-ตราดก่อน เพื่อให้รถขนส่งสินค้าเข้าออก
ตามที่บริษัทผู้ยื่นร้องขอ ก็ยังถูกโจมตีอย่างหนัก
และสะท้อนมาถึงนายกฯ อนุทินด้วย จนต้องออกมา
ยืนยันว่าจะยังไม่มีการเปิดด่าน และแก้ข่าวกัน
พัลวัน เพราะรัฐบาลนี้ยังไม่สามารถมอบนโยบายได้

สเปซของให้นายกฯ อนุทินจึงตัดสินใจเปิดไควด้า รมช.กลาโหม
เพื่อมาอุดช่องโหว่ของ พล.อ.ฉัตรพลในเรื่องกัมพูชา ชื่อ
พล.ท.อดุลย์ บุญธรรมเจริญ อดีตแม่ทัพภาค 2 นักรบ
อีสานใต้ จึงติดไฟ รมช.กลาโหม ใน คม. "อนุทิน 1"

ป กตินายทหารระดับพลโท อดีตแม่ทัพภาค จะลั่นเป็น
รมช.กลาโหมไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะส่วนใหญ่จะต้อง
เป็นพลเอก หรือเป็นอดีต ผบ.เหล่าทัพ

แต่ด้วยสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา นายกฯ อนุทินจึง
ทาบทาม พล.ท.อดุลย์ มารับหน้าที่ ในห้วงเวลาที่สำคัญ
นี้

การเป็นลูกทหารชั้นประทวน ที่เกิดในค่ายจักรพงษ์
ปราจีนบุรี ถิ่นบูรพาพยัคฆ์ และจบจาก รร.นายสิบ ทบ.
แล้วจึงได้สอบเข้า รร.เตรียมทหาร และ รร.นายร้อย จปร.
นั้น แทบจะทำให้ พล.ท.อดุลย์ ไม่ได้คาดหวังเลยว่า จะ
ได้มาเป็น รมช.กลาโหม

ประกอบกับกระแสสังคมที่เชียร์ให้แม่ทัพทั้ง พล.ท.บุญ
สิน พาดกลาง แม่ทัพภาค 2 ที่กำลังจะเกษียณ มาเป็น
รมว.กลาโหม แต่ พล.ท.บุญสินได้ประกาศแล้วว่าจะไม่
รับตำแหน่งทางการเมือง ไม่เล่นการเมือง และมีการกิจ

พล.ท.อดุลย์ บุญธรรมเจริญ

พล.ร.อ.จิรพล ว่องวิทย์

สำคัญที่จะต้องทำหน้าที่ที่ปรึกษา ผบ.ทบ. และเดินสาย
บรรยายสร้างความรักชาติรักแผ่นดิน
จึงทำให้ พล.ท.อดุลย์เป็นแคนดิเดตที่เหมาะสม เพราะ
ไม่ใช่แค่สนธิสนมคุ้นเคยกับแกนนำพรรคภูมิใจไทย โดย
เฉพาะ "ครูใหญ่" เพราะเติบโตในอีสานใต้มาตลอด และ
เป็นนักฟุตบอลด้วย แถมยังเป็นเพื่อนร่วมรุ่น วปอ.61
ของนายกฯ อนุทินด้วย

อดีตแม่ทัพภาค 2 เติบโตมาในพื้นที่อีสานใต้ตั้งแต่
เรียนจบมาในปี 2533 โดยเลือกลงพื้นที่กองทัพบก
ภาค 2 เลย ผ่านตำแหน่งสำคัญ เช่น ผู้บังคับกองร้อย
อาวุธเบา ร.23 พัน4 ผบ.ร.23 พัน4 ผบ.กรมทหารพราน
ที่ 26 ผบ.ร.3 ผบ.พลพัฒนาที่ 2 และเป็น ผบ.พล.ร.6
ควบ ผบ.กกล.สุรนารี ขึ้นรองแม่ทัพภาค 2 และแม่ทัพ
ภาค 2 ถือเป็นนายทหารนักรบแห่งอีสานใต้ และอยู่ใน
พื้นที่ชายแดนมาตลอด ทั้งพื้นที่ช่องกร่าง อ.พนมดงรัก
และ อ.กาบเชิง จ.สุรินทร์ และในช่วงการสู้รบชายแดน
ไทย-กัมพูชา เกือบ 20 ปีที่ผ่านมา อยู่ กกล.สุรนารี มา
ตลอด คุมพื้นที่ปราสาทเขาพระวิหาร ภูมะเขือ ห้วยตา
มาเรีย และแนวรบบปราสาทตาเมือนและปราสาทตาควาย
ที่สำคัญการเป็นเตรียมทหารรุ่น 26 ก็จะกลายเป็นข้อ

ต่อสำคัญกับกองทัพ ที่มี บิ๊กปู พล.อ.พนา แคล้วปลอด
ทุกข์ ผบ.ทบ. เป็นกำลังหลักและขยายปีก ตท.26 คุม
ทบ.แบบเบ็ดเสร็จ จนถึงหน่วยคุมกำลังระดับกองทัพบก
มี บิ๊กเต็ง ว่าที่ พล.ท.วีระยุทธ รักศิลป์ ว่าที่แม่ทัพ
ภาค 2 คนใหม่ รวมทั้ง บิ๊กคิม พล.อ.อ.เสกสรรค์ คันธ
ผบ.ทอ.คนใหม่ก็เป็น ตท.26

และมี ตท.26 ที่อยู่ในระดับห้าเหลืเหล่าทัพนับเป็นแคน
ดิเดต ที่จะขึ้นเป็น ผบ.ทหารสูงสุด ผบ.ทร.คนต่อไปด้วย

ขณะที่นายกฯ อนุทินเอง เมื่อขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี
ท่ามกลางแสงเขียว ในห้วงที่คะแนนนิยมกองทัพ
อยู่ในระดับสูงจากการสู้รบกับกัมพูชา ย่อมส่งผลให้นาย
กฯ อนุทินต้องฟังกองทัพมากขึ้น

จะเห็นได้ว่าเมื่อฝ่ายทหารทั้ง พล.อ.มณัส จันดี เสนาธิการ
ทหารเพื่อนร่วมรุ่นเตรียมทหาร 24 ของ พล.อ.ทรงวิทย์
หนูนุกดี ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และ พล.ท.บุญสิน
คัดค้านการเปิดด่าน นายกฯ อนุทินก็ต้องรีบออกมายืนยันว่า
จะยังไม่มีการเปิดด่าน พร้อมประกาศว่าเป็นนายกรัฐมนตรี
ของประเทศไทยไม่ใช่ของประเทศอื่น

อีกทั้งนายกฯ อนุทินก็ถูกมองว่าเป็นนายกรัฐมนตรีที่ชั่ว
อนุรักษนิยมสนับสนุน ก็ย่อมต้องเดินไปในทิศทางเดียวกับ
กองทัพ เพราะแม่แต่การที่ พล.อ.ฉัตรพลได้มาเป็น รมว.
กลาโหม ก็เพราะแรงหนุนจากคีย์แมนในขั้วอนุรักษนิยม
แต่ พล.อ.ฉัตรพลก็ถูกโจมตีอย่างหนักและมีกระแสบีบให้
เปลี่ยนตัว ซึ่งนายกฯ อนุทินก็ไม่แตะ และเป็นเหตุผลเดียวกับ
ที่ ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า จากพรรคกล้าธรรม ถูกสกัด
ไม่ได้มาเป็น รมว.กลาโหม ทั้งๆ ที่นายกฯ อนุทินมิได้ยกโค
วต้า รมว.กลาโหมให้ตั้งแต่ต้นแล้ว

นอกจากนั้น เมื่อกรรณที่รออยู่คือการต้องอนุมัติ
งบฯ กลาง เกือบ 4 พันล้านบาท ให้กองทัพจัดซื้ออาวุธ
ยุทโธปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อทดแทนที่ใช้ไปใน
การสู้รบกับกัมพูชา และอีกส่วนหนึ่งคือเพื่อเสริมสร้าง
ศักยภาพของกองทัพในการพร้อมรับมือ หากต้องมีการ
สู้รบอีกครั้ง

ภาพของนายกฯ อนุทิน และรัฐบาลพรรคสีน้ำเงิน จึง
จำต้องหลังอิง ฟิงกองทัพไว้ เพราะคะแนนนิยมกองทัพ
ยังคงพุ่งสูง

ในขณะที่กองทัพได้สร้างความแข็งแกร่งมากขึ้น ด้วย
การวางตัวแม่ทัพนายกอง ในเจนถัดไป

ที่น่าจับตา ในส่วนของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
(นทพ.) นักรบสีน้ำเงิน ที่มีบทบาทมากขึ้นในระยะหลัง
ในส่วนของกองทัพไทย เพราะแม้จะไม่ใช่นักรบแต่
เป็นหน่วยที่มีกำลังอยู่ทั่วประเทศ และทำงานใกล้ชิดกับ
ชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ ที่ฝ่ายการเมืองต้องพึ่งพิงในการ
ช่วยเหลือประชาชนเพราะมีทั้งเครื่องมือ บุคลากร และ
งบประมาณ

โดยในคำสั่งโยกย้ายที่ได้ประกาศออกมา รองเล็ก
พล.ท.ศราวุธ จันทรพุ่ม รอง ผบ.นทพ. ขึ้นเป็น ผบ.นทพ.
คนใหม่ แทน พล.อ.นพดล ปิ่นทอง ที่ขยับขึ้นไปเป็น
รอง ผบ.ทหารสูงสุด

พล.ท.ศราวุธเป็นเตรียมทหาร 24 เพื่อนร่วมรุ่นของ
ผบ.อ๊อบ พล.อ.ทรงวิทย์ หนูนุกดี ผู้บัญชาการทหาร
สูงสุด และรองหอย พล.อ.อุกฤษฏ์ บุญตานนท์ รอง

TECHBITE ENERGY

เวทีแห่งโอกาส สานฝันสตาร์ทอัพไทย สู่โลกยั่งยืน

ทุกวันนี้ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างพยายามคิดค้นนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกัน สตาร์ทอัพจำนวนมากก็ตั้งเป้าสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบโจทย์การเดินหน้าสู่ความยั่งยืน

ทว่าการผลักดันไอเดียและเป้าหมายเหล่านี้ให้เกิดขึ้นได้จริงและประสบความสำเร็จนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย จึงเป็นที่มาของ TECHBITE ENERGY by Bangchak Group & KX โครงการบ่มเพาะสตาร์ทอัพด้านพลังงานและความยั่งยืน ที่เกิดจากความร่วมมือของกลุ่มบริษัทบางจาก และ KX Knowledge Xchange ศูนย์นวัตกรรมแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพื่อสร้างระบบนิเวศแห่งนวัตกรรมด้านพลังงานที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำให้จับต้องได้จริง

ดร.ภัทรชาติ โกมลิติ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารสำนักเคเอกซ์
(KX Knowledge Xchange)
ศูนย์นวัตกรรมแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พัฒนา Tech Start Up ให้ต่อยอดได้จริง

TECHBITE ENERGY เกิดจากความตั้งใจที่จะสร้างเวทีเพื่อผลักดันสตาร์ทอัพไทย ให้พัฒนาโซลูชัน หรือการแก้ปัญหาที่มีอยู่จริงในตลาด ที่สามารถตอบโจทย์อุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม โดยโครงการใช้เกณฑ์คัดเลือกที่ชัดเจน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ศักยภาพของเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2. ความสอดคล้องกับโจทย์ของอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม 3. ความพร้อมของทีมสตาร์ทอัพในการพัฒนาและต่อยอด โดยมีบางจากฯ ในฐานะองค์กรที่มีระบบนิเวศขนาดใหญ่ครอบคลุมด้านพลังงาน เทคโนโลยี และความยั่งยืน ร่วมกับ KX Knowledge Xchange ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็น Hub หรือศูนย์กลางการพัฒนาสตาร์ทอัพสายเทคโนโลยี เชื่อมต่อองค์ความรู้ทางวิชาการ เข้ากับการปฏิบัติจริงของหน่วยงานเอกชน เพื่อยกระดับศักยภาพของสตาร์ทอัพไทยให้สร้างผลลัพธ์ได้จริงและตอบโจทย์องค์กรขนาดใหญ่

สร้างโอกาส เร่งนวัตกรรม

ดร.ภัทรชาติ โกมลิติ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารสำนักเคเอกซ์ (KX Knowledge Xchange) เล่าว่า หัวใจสำคัญของ TECHBITE ENERGY คือการสร้างการเชื่อมต่อ (Connectivity) และการนำไปทดลองใช้จริง (Pilot Implementation) เพราะสตาร์ทอัพไม่ได้ต้องการเพียงการให้คำปรึกษา แต่ยังต้องการโอกาสในการพิสูจน์และต่อยอดโซลูชันกับภาคอุตสาหกรรม นำไปสู่การเร่งรัด (Accelerate) โซลูชันให้เข้าสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว โครงการนี้มีเป้าหมายสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาโมเดลธุรกิจใหม่กับการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยเน้นการลดคาร์บอน ส่งเสริมพลังงานสะอาด และยกระดับสตาร์ทอัพไทยสู่ตลาดโลก

แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และเติบโตไปด้วยกัน

ดร.ภัทรชาติ เสริมว่า การพัฒนาสตาร์ทอัพสายเทคโนโลยีต้องอาศัยเวลา และการลงทุนใน Cutting Edge Technology ที่ซับซ้อน รวมถึงกระบวนการการขอใบอนุญาตต่าง ๆ ทำให้ในช่วง 3-5 ปีแรกอาจยังไม่เห็นผลกระทบโดยตรงจากการนำนวัตกรรมสู่ตลาดทันที แต่สิ่งที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วคือการปรับกรอบความคิดและความเข้าใจของธุรกิจในการรับมือกับ disruption หรือการเปลี่ยนแปลงฉับพลัน ซึ่งองค์กรขนาดใหญ่สามารถนำสิ่งเหล่านี้ไปต่อยอดแผนกลยุทธ์ ขณะที่สตาร์ทอัพที่ได้เข้าร่วมโครงการก็บ่งคกร้อย่างบางจากฯ ซึ่งมีระบบนิเวศที่เข้มแข็ง จะได้ทั้งโอกาส ประสบการณ์จริง และองค์ความรู้ที่ช่วยยกระดับการเติบโตสู่ความยั่งยืนได้อย่างรวดเร็ว

รายงานพิเศษ
ชนิดดา ชินะโยธิน
Chanadda Jinayodhin

คุยกับทูต ฟรังซิสกู ติลมั่ง ซือเปดา การเข้าร่วมอาเซียนของติมอร์-เลสเต ท่ามกลางความขัดแย้งภูมิภาคและภูมิรัฐศาสตร์โลก (2)

ความท้าทายหลัก

ที่ติมอร์-เลสเตต้องเผชิญ

เมื่อเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน

“ข” ขณะที่ติมอร์-เลสเต กำลังเตรียมตัวเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนในฐานะสมาชิกรายใหม่ เรายังคงตระหนักถึงความท้าทายที่รออยู่ข้างหน้า ได้แก่ การยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) การปฏิบัติตามข้อผูกพันและพันธกรณีต่างๆ ที่อาเซียนกำหนด การสร้างความแข็งแกร่งด้านโครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อมรับการบูรณาการ และการสร้างความมั่นคงทางการเมืองและสังคมภายในประเทศให้สอดคล้องกับหลักการของอาเซียน

โดยต้องเสริมสร้างสถาบันต่างๆ ของเราให้เข้มแข็งเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ

ของอาเซียน กระจายความหลากหลายทางเศรษฐกิจนอกเหนือจากอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และลงทุนในการพัฒนามนุษย์ด้วยการพัฒนาการศึกษา สุขภาพ และเตรียมความพร้อมให้เยาวชนของเราพร้อมสำหรับการบูรณาการระดับภูมิภาค

เรายังตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับแนวทางด้านกฎระเบียบในพื้นที่ต่างๆ เช่น การค้า บริการ และเศรษฐกิจดิจิทัล ควบคู่ไปกับความต้องการด้านการเงิน โครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ เพื่อการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่ภารกิจเล็กๆ แต่ติมอร์-เลสเต แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นอยู่เสมอ (Resilience) เป็นความสามารถในการปรับตัว พินตัว และก้าวข้ามความยากลำบาก ความท้าทาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่คาดฝัน

จากการดำเนินงานร่วมกันด้วยเจตนาอันเป็นหนึ่งเดียว พร้อมทั้งได้รับกำลังใจและความช่วยเหลือจากประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศพันธมิตรอื่นๆ ของเรา เราจึงมั่นใจว่าเราจะสามารถเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ได้ และมีส่วนสนับสนุนอย่างมีความหมายต่อวิสัยทัศน์ของอาเซียนในการสร้างประชาคมที่ครอบคลุม ยืดหยุ่น และยั่งยืน”

นายฟรังซิสกู ติลมั่ง ซือเปดา (Mr. Francisco Timan Cepeda) เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเตประจำประเทศไทยชี้แจง

นาฏศิลป์พื้นบ้านของติมอร์-เลสเต รู้จักกันในชื่อ Likurai/Bibiliku Dance

บทบาทของติมอร์-เลสเต

ในการเสริมสร้าง

การมีส่วนร่วมของอาเซียน

“ติ” มอร์-เลสเตมองว่า บทบาทในอนาคตของตนในอาเซียน คือ การสร้างสะพานเชื่อมระหว่างอาเซียนกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคและเวทีระดับภูมิภาคและโดยการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์

ในฐานะสมาชิกใหม่ล่าสุด เรามุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาบันขบวนการภูมิภาคที่กำลังพัฒนา และเสริมสร้างชื่อเสียงของอาเซียนในเวทีต่างๆ เช่น เทศกาลวัฒนธรรมราเมลาว-Ramelau Cultural Festival www.olaleone.org การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก เวทีระดับภูมิภาคอาเซียน และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน-พลัส (ADMM-Plus) ประวัติศาสตร์ของเราเองในฐานะประชาธิปไตยยุคใหม่ที่เอาชนะความขัดแย้งผ่านการเจรจาและการปรองดอง ช่วยให้เรานำเสนอมุมมองที่เสริมซึ่งกันและกัน ในหลักการการทูตเชิงป้องกัน การระงับข้อพิพาทโดยสันติ และการสร้างฉันทามติของอาเซียน

ติมอร์-เลสเตมองว่า ตนเองเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก เครือข่าย G 7+ พรรค CPLP

นายฟรังซิสกู ติลมั่ง ซือเปดา (Mr. Francisco Timan Cepeda) เอกอัครราชทูตติมอร์-เลสเต

และการสนับสนุนความพยายามระดับโลกในการสร้างสันติภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน

แม้ว่าการมีส่วนร่วมของเราอาจไม่มากนัก แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเสริมสร้างการเข้าถึง และความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน

ในฐานะประเทศประชาธิปไตยยุคใหม่ที่สามารถเอาชนะความขัดแย้งและสร้างสันติภาพ เรานำเสนอมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการเจรจา การทูตเชิงป้องกัน และความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน

ในทางเศรษฐกิจ เราขอโอกาสในด้านการเกษตร การประมง พลังงานหมุนเวียน การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายหรือแนวคิดที่ต้องการ

เทศกาลวัฒนธรรมราเมลาว-Ramelau Cultural Festival www.olaleone.org

ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจในหลายมิติ

เศรษฐกิจสีน้ำเงิน คือ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มาพร้อมกับการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางทะเล การสร้างงาน และการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนชายฝั่ง

โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทำให้โอกาสในการใช้ประโยชน์ในอนาคตลดลง และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN SDGs)

ปรีดี แพลก อดุล : คุณธรรมน้ำมิตร (83)

โดยมีธนาคารกรุงศรีอยุธยาเป็นผู้สนับสนุนด้านการเงินให้ บริษัทภาพยนตร์แห่งหนึ่งในประเทศอินเดียเป็นผู้สร้าง จนกระทั่งเกิดการปฏิวัติเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2500 โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ โครงการนี้จึงหยุดชะงักลง ครั้นต่อมาเมื่อเหตุการณ์คลี่คลาย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จึงต้องการติดตามความคืบหน้าของการสร้างภาพยนตร์ เรื่องนี้ ซึ่งนายเจริญ กนกรัตน์ เป็นผู้หนึ่งที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนธนาคารกรุงศรีอยุธยาเดินทางไปติดตามความคืบหน้าของภาพยนตร์นี้เมื่อ พ.ศ.2502 ซึ่งเป็นห้วงเวลาเดียวกับที่ได้ตกลงใจดำเนินงานสานต่อความสัมพันธ์ จอมพล ป.พิบูลสงคราม กับนายปรีดี พนมยงค์ และความสัมพันธ์ ไทย-จีนตามคำชักชวนของนายสังข์ พัธโนทัย แล้ว

นายเจริญ กนกรัตน์ ใช้เวลาติดตามและต่อสู่เรื่อง ภาพยนตร์องค์มูลที่อินเดียกว่าปีจึงประสบความสำเร็จ ภาพยนตร์เรื่ององค์มูลได้กลับไทย แต่นายเจริญ กนกรัตน์ ยังไม่เดินทางกลับเนื่องจากต้องปฏิบัติภารกิจลับที่ได้รับมอบหมายจากนายสังข์ พัธโนทัย ต่อ

โดยลักลอบเดินทางไปสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อพบกับนายปรีดี พนมยงค์ โดยไม่ให้รัฐบาลไทยรับรู้

นายเจริญ พัธโนทัย เดินทางไปยังกรุงปักกิ่งโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน และได้พบกับวอร์เรนและนวนลนาบุตรชายหญิงของนายสังข์ พัธโนทัย ก่อนได้รับอนุญาตให้เดินทางไปยังกวางโจ้วเพื่อพบกับนายปรีดี พนมยงค์ และหากทุกอย่างเรียบร้อยก็จะต้องเดินทางไปเพื่อพบจอมพล ป.พิบูลสงคราม ที่กรุงโตเกียวด้วย

เนื่องจากการเคลื่อนไหวในสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่สามารถกระทำโดยพลการได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับการเมือง นายเจริญ กนกรัตน์ จึงต้องเปิดเผยภารกิจลับทั้งหมดอย่างละเอียดต่อทางการจีนและขออนุมัติต่อผู้นำระดับสูงตามขั้นตอน รวมทั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากนายปรีดี พนมยงค์ ด้วย

นายเจริญ กนกรัตน์ ต้องรอถึง 1 เดือนจึงได้รับอนุมัติจากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและความเห็นชอบจากนายปรีดี พนมยงค์ เขาจึงออกเดินทางจากปักกิ่งไปกวางโจ้วโดยมีนามบัตรของนายสังข์ พัธโนทัย ที่เขียนแนะนำตัวนายเจริญ กนกรัตน์ เป็นใบเบิกทาง

โดยนายสังข์ พัธโนทัย ส่งจากกรุงเทพฯ ไปให้นายเจริญ กนกรัตน์ ขณะยังอยู่ที่บอมเบย์

นายเจริญ กนกรัตน์ ได้พบนายปรีดี พนมยงค์ และท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ ที่บ้านพักซึ่งทางการจีนจัดให้ที่เมืองกวางโจ้ว หลังจากถามสารทุกข์สุกดิบของผู้คนทางกรุงเทพฯ และสถานการณ์บ้านเมืองแล้ว นายปรีดี พนมยงค์ ก็ได้ถามถึงเป้าหมายของการมาพบ ซึ่งคำตอบของนายเจริญ กนกรัตน์ ก็คือ

“ขณะนี้ตัวกระผมก็ว่างจากกิจการส่วนตัวทุกอย่างแล้ว ก็มีปณิธานที่จะมารับใช้ท่านอาจารย์บ้าง ท่านจอมพล ป.พิบูลสงคราม บ้าง สุดท้ายท่านทั้งสองจะช่วงใช้ กระผมได้หรือกับทางคุณสังข์ที่กรุงเทพฯ แล้ว คุณสังข์ก็เห็นว่า จะเกิดประโยชน์ดีกว่ากลับกรุงเทพฯ จึงเห็นด้วย พร้อมกันนั้นก็ได้ออกฝากฝังกระผมไว้กับท่านอาจารย์ด้วย”

เมื่อรับทราบเป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว นายปรีดี พนมยงค์ ก็รับที่จะประสานในเรื่องการเข้าออกจีนให้ หลังจากนั้น นายเจริญ กนกรัตน์ ก็กลับไปปักกิ่งรอความคืบหน้าในการปฏิบัติภารกิจขั้นต่อไปจากนายปรีดี พนมยงค์

ล่วงเข้าฤดูหนาวปีเดียวกันนั้น เจ้าหน้าที่ประสานงานของจีนก็แจ้งให้ทราบว่าสามารถเดินทางไปพบจอมพล ป.พิบูลสงคราม ที่โตเกียวได้แล้ว โดยให้เดินทางไปพบนายปรีดี พนมยงค์ ที่กวางโจ้วก่อน

ที่กวางโจ้ว นอกจากนายปรีดี พนมยงค์ จะฝากความรักและระลึกถึงให้กับจอมพล ป.พิบูลสงคราม ตามปกติแล้ว นายเจริญ กนกรัตน์ ยังระบุข้อความสำคัญไว้ในบันทึกของตนด้วยว่า

“ได้รับฝาก ‘ข้อความบางเรื่อง’ ไปยัง จอมพล ป.ด้วย”

พบจอมพล ป.พิบูลสงคราม

: “ข้อความบางเรื่อง”

ที่ โตเกียวในฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ.2505 แม้จะไม่ชำนาญประเทศญี่ปุ่นและไม่มีผู้ประสานงานของทางการให้เหมือนที่จีน แต่ด้วยความพยายาม ในที่สุด นายเจริญ กนกรัตน์ ก็สามารถพบจอมพล ป.พิบูลสงคราม และท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ซึ่งไม่เคยรู้จักกันมาก่อน พร้อมกับมอบนามบัตรของนายสังข์ พัธโนทัย รวมถึงเล่าการพบปะกับนายปรีดี พนมยงค์ และท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ ที่กวางโจ้วให้ทราบ

โดยเฉพาะ “ข้อความบางเรื่อง” ที่นายปรีดี พนมยงค์ ฝากมาให้จอมพล ป.พิบูลสงคราม

ซึ่งหลังจากรับทราบข้อความสำคัญนี้แล้วก็ไม่มีปฏิกิริยาตอบกลับใดๆ จากจอมพล ป.พิบูลสงคราม การสนทนาดำเนินต่อไปพักใหญ่จนได้เวลาที่เหมาะสม

ก่อนที่จะเอยปากอ้าลา จอมพล ป.พิบูลสงคราม เดินไปที่ตู้เย็นหยิบขวดเหล้าอุ่นออกมาจิบพร้อมกับบอกว่า “ช่วยเรียนท่านอาจารย์ว่าผมโอเค และถ้าเป็นไปได้ ขอให้ผมและท่านได้พบหารือกัน ณ แห่งใดแห่งหนึ่งที่ท่านอาจารย์จะไปได้”

ข้อความสำคัญในประโยคอ้าลาคือคำตอบรับของจอมพล ป.พิบูลสงคราม ต่อ “ข้อความบางเรื่อง” ที่นายปรีดี พนมยงค์ ขอให้นายเจริญ กนกรัตน์ นำมาแจ้งต่อจอมพล ป.พิบูลสงคราม

น่าสนใจอย่างยิ่งว่า “ข้อความบางเรื่อง” ที่จอมพล ป.พิบูลสงคราม ตอบรับคืออะไร?

ผู้เขียนขอขอบคุณอย่างยิ่งต่อข้อมูลซึ่งหาได้เพียงแห่งเดียวจาก “อำนาจ 2” ของ รุ่งมณี เมฆโสภณ ●

กระแสไฟฟ้าก็จะ “กระโดด” ออกจากต้นไม้พุ่งเข้าสู่คน ลัตุหรือสิ่งของที่อยู่โดยรอบได้

นี่คือที่มาของคำว่า side ash (หรือ side splash) เนื่องจาก side คือ ด้านข้าง ส่วน ash (หรือ splash) คือ การที่ไฟแลบออกไปนั่นเอง

มีรายงานเหตุการณ์เสียชีวิตจากไซด์แฟลชในหลายประเทศ เช่น อินเดีย ออสเตรเลีย และแอฟริกา ดังนั้น คำถามสำคัญก็คือ เราต้องอยู่ห่างจากวัตถุที่ถูกฟ้าผ่าแค่ไหนจึงจะปลอดภัย?

บทความวิจัยเรื่อง Variation of Minimum Safety Separation for NonConducting Lightning Targets ได้ศึกษาระยะปลอดภัยขั้นต่ำที่มนุษย์ควรอยู่ห่างจากวัตถุที่อาจถูกฟ้าผ่า โดยเฉพาะวัตถุที่ไม่ใช่ตัวนำไฟฟ้า เช่น ไม้หรือคอนกรีต ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดไซด์แฟลช

สนใจบทความนี้ ดาวน์โหลดได้ที่นี้ครับ https://www.researchgate.net/publication/274379449_Risk_of_side_ashes_from_lightning_struck_objects_to_human_body_A_quantitative_analysis

งานวิจัยได้จำลองสถานการณ์โดยพิจารณาวัตถุสูง 12 เมตร เช่น เสาคอนกรีตและไม้ โดยพิจารณาความชื้นและขนาดของวัตถุ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความต้านทานไฟฟ้าและความแรงของสนามไฟฟ้า

ทั้งนี้ ได้ใช้แบบจำลองคนสูง 2 เมตร ในการประเมินความเสี่ยง โดยคิดว่าหากคนอยู่ใกล้วัตถุที่ถูกฟ้าผ่าในระยะที่สนามไฟฟ้าเกิน 3 ล้านโวลต์ต่อเมตร (MV/m) จะมีโอกาสสูงที่กระแสฟ้าผ่าจะกระโดดมาถึงตัวคนคนนั้น

ค่า 3 MV/m นี้เป็นความแรงของสนามไฟฟ้าที่ทำให้อากาศที่แม้จะเป็นฉนวนยอมให้กระแสไฟฟ้าเคลื่อนผ่านได้ ภาววิชาการเรียกว่า เกิดการเบรกดาวน์ (breakdown)

ตารางต่อไปนี้สรุปผลการคำนวณที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้

“ระยะปลอดภัยขั้นต่ำ” หมายความว่า เราควรอยู่ห่างจากวัตถุนั้นอย่างน้อยเท่ากับระยะนี้จึงจะปลอดภัยจากไซด์แฟลช ถ้าอยู่ใกล้กว่าระยะนี้จะมีความเสี่ยงถูกไซด์แฟลชทำร้ายได้

จะเห็นว่าสำหรับวัตถุเดียวกัน หากความชื้นในวัสดุสูงขึ้น ระยะที่ไซด์แฟลชจะไม่ถึงจะลดลง หรือพูดง่ายๆ ว่าโอกาสเกิดไซด์แฟลชลดลง

จากงานวิจัยยังพบว่าวัสดุที่มีค่าอิมพีแดนซ์สูง เช่น ไม้แห้งหรือคอนกรีตแห้ง จะสร้างสนามไฟฟ้าที่แรงขึ้นเมื่อถูกฟ้าผ่า ทำให้ต้องมีระยะห่างมากขึ้นเพื่อความปลอดภัย อิมพีแดนซ์ (impedance) เป็นปริมาณเชิงซ้อนที่แสดงความต้านทานรวมของวัตถุต่อกระแสไฟฟ้าสลับ โดยรวมทั้งความต้านทานและผลของการเหนี่ยวนำหรือความจุไฟฟ้า

ข้อแนะนำในการลดความเสี่ยงจากไซด์แฟลชนอกบ้าน ได้แก่

- หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้วัตถุสูงที่ไม่เป็นตัวนำไฟฟ้า เช่น ต้นไม้ เสาคอนกรีต หรือเสาไม้ ในช่วงพายุฟ้าคะนอง
- ควรอยู่ห่างจากวัตถุที่มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกฟ้าผ่าอย่างน้อย 30-50 เมตร โดยเฉพาะเมื่อวัสดุมีความชื้นต่ำ

คุณผู้อ่านที่ได้อ่านบทความนี้ หากมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับฟ้าผ่า ก็อาจแวะไปเล่าให้ผมรับทราบได้ใน facebook ที่ www.facebook.com/buncha2509 ประสบการณ์ของท่านมีประโยชน์ สามารถใช้สร้างความรู้ และอาจมีส่วนช่วยลดความสูญเสียของเพื่อนๆ ในสังคมได้ ●

วิวัฒนาการในความมืดมิด (2) : ปลาดำ เบาหวาน กับวิวัฒนาการแห่งการกำจัดดวงตา

ค ราวที่แล้วผมได้เล่าให้ฟังถึงเกร็ดเพี้ยนๆ ของ การวิวัฒนาการที่พอรู้แล้วก็ทำให้เรา

ต้องจินตนาการไปอีกล้านแปด หรือ แม้แต่ตั้งคำถามถึงต้นตอความเป็น

สปีชีส์แห่งมนุษย์ของเรา

ในถ้ำอันมืดมิด ยังมีเรื่อง

ราวอีกมากมายที่ยังเป็น

ปริศนาที่น่าประหลาดใจ

สำหรับนักวิทยาศาสตร์

เช่น ตาของพวกปลา

ถ้ำ (Astyanax mexi-

canus) หายไปได้อย่างไร

หายไปเมื่อไร หรือไม่เคยมี

มาตั้งแต่ต้น? แล้วถ้าไม่มี

ตา พวกมันรู้วันเวลาด้วย

หรือเปล่า? และจะรู้ตัวได้อย่างไร

ไม่ว่าเมื่อไรมืดค่ำและเมื่อไรที่เช้า?

แน่นอนที่สุด บางปริศนาถ้ำ

หากตอบได้ก็อาจจะเป็นประโยชน์ใน

ทางการแพทย์ เช่น ในสภาพแวดล้อมในถ้ำ

ที่ซึ่งอาหารนั้นหาได้ยากมาก และเมื่อเจอต้องกินให้

เต็มคราบ และพร้อมที่จะอดเนิ่นนาน เช่นนี้ พวกมันมีวิธี

จัดการกระบวนการเมตาโบลิซึมในวิถีชีวิตแบบสุดโต่งแบบนี้

ได้อย่างไร?

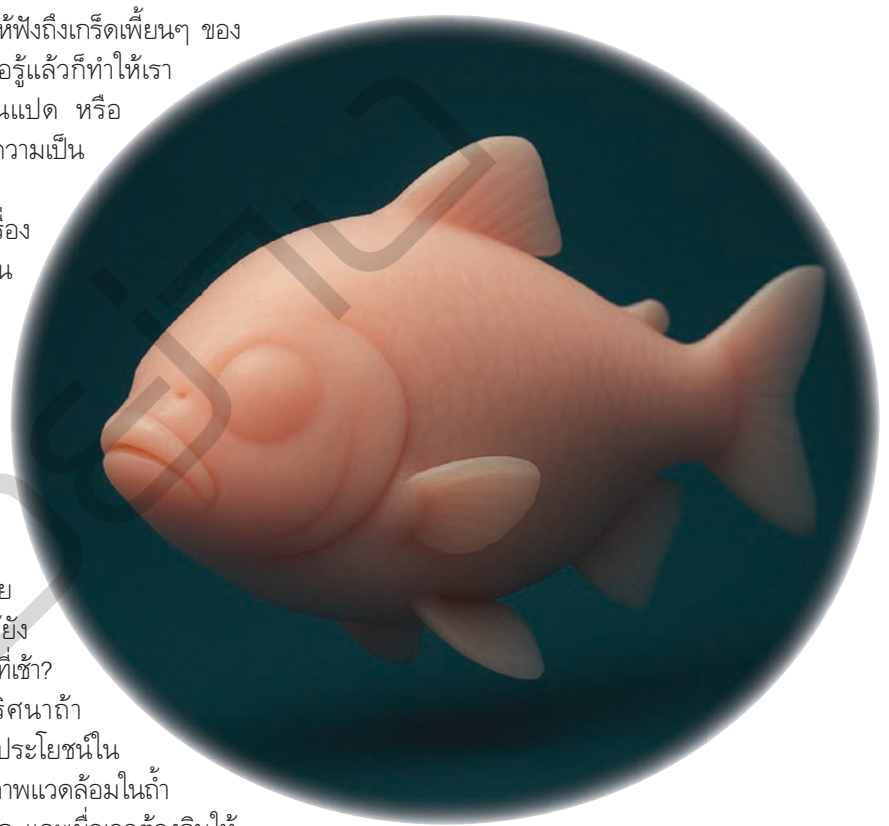
คำตอบคือ เบาหวาน!

“ ราวสนใจว่าสัตว์อยู่รอดได้อย่างไรในสภาวะที่ขาดอาหารขาดแคลน” มิสตี้ ริดเดิล (Misty Riddle) นักชีววิทยาจากโรงเรียนแพทย์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard Medical School) กล่าว

เพื่อให้เข้าใจกลไกทางเมตาโบลิซึมที่พิสดารของปลาถ้ำ มิสตี้เลี้ยงปลาถ้ำ (ตัวที่ไม่มีตานั่นแหละ) และปลาพื้นผิว (ญาติของมันที่อยู่ในแม่น้ำ) ด้วยอาหารที่อุดมสมบูรณ์และพบว่าปลาถ้ำนั้นจะสวาปามทุกอย่างอย่างตะกละตะกลาม และมีแนวโน้มที่จะสะสมไขมันเอาไว้ในร่างกายมากกว่าปลาพื้นผิว

และถ้าคุณเจาะเลือดปลาถ้ำเมื่อก่อนมาตรวจระดับน้ำตาล คุณจะพบว่าระดับน้ำตาลในเลือดของปลาถ้ำนั้นพุ่งสูงทะลุเพดานเมื่อเทียบกับระดับน้ำตาลในเลือดของปลาพื้นผิว

ซึ่งหมายความว่าปลาถ้ำน่าจะมีภาวะ “ไฮเปอร์ไกลซีเมีย (hyperglycemia)” หรือน้ำตาลในเลือดสูงแบบเรื้อรัง

ภาพปลาถ้ำตาบอดในเวอร์ชันการ์ตูน

“ บังที่ปลาถ้ำอาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับการเคลียร์น้ำตาลออกไปจากกระแสเลือดก็เป็นได้” มิสตี้คิด ก่อนที่จะทดลองฉีดน้ำตาลกลูโคสเข้าไปในปลาถ้ำและในปลาพื้นผิว

ผลปรากฏชัด “ปลาถ้ำมีปัญหาจริงๆ ในการเคลียร์น้ำตาลออกไปจากเลือด ในขณะที่ระดับน้ำตาลในเลือดของปลาพื้นผิว นั้นลดลงจนอยู่ในระดับปกติได้อย่างรวดเร็ว แต่ในกรณีของปลาถ้ำ ระดับน้ำตาลในเลือดของพวกมันพุ่งสูงและค้างอยู่ตรงนั้น แทบจะตลอดเลย”

และเพื่อคอนเฟิร์มผล มิสตี้และทีมตัดสินใจทดลองงดอาหารปลาถ้ำ เทียบกับปลาพื้นผิว และพบว่าหลังจากงดอาหารไปราวๆ สามสัปดาห์ ในขณะที่ปลาพื้นผิวยังคงเคยชิล ไม่มีปัญหาอะไร ปลาถ้ำจะเริ่มมีอาการน้ำตาลตก และเริ่มมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป

ชัดเจนว่าในการควบคุมน้ำตาลในเลือดของปลาถ้ำมีอะไรผิดปกติ

มิสตี้เริ่มวิเคราะห์จีโนมของปลาถ้ำและเริ่มเอามาเทียบกับปลาพื้นผิว ผลปรากฏว่าพวกเขาเจอการกลายพันธุ์ที่ในยีน

ใบไม้ดัดดำบรรพ์ (1)

ค วามเปรียบที่นำใบตอง หรือใบกล้วยมาเทียบเคียงบอกให้รู้ว่ากล้วยน่าจะเป็นต้นไม้เก่าแก่ที่อยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยมาช้านาน

น่าสังเกตว่าไทยเรามีถ้อยคำสำนวนเกี่ยวกับกล้วยใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ‘**ปอกกล้วยเข้าปาก**’ เป็นสำนวนหมายความว่า ง่ายหรือทำได้ง่ายๆ กาญจนาคพันธุ์อธิบายไว้ในหนังสือ “**สำนวนไทย**” ว่า

“กล้วยเป็นผลไม้ที่มีอยู่ดาษดื่นทั่วไป หาได้ง่ายราคาถูก คำว่า ‘กล้วย’ จึงเอามาใช้เป็นสำนวนเกี่ยวกับความง่าย ความไม่มีค่า ความเลว ฯลฯ อะไรที่ราคาถูก ก็ว่า ‘ถูกเป็นกล้วยน้ำว้า’ อะไรที่เป็นธรรมดาสามัญ ไม่แปลก ไม่น่าสนใจ ก็ว่า ‘ของกล้วยๆ พรรณอย่างนี้’ อะไรที่ทำได้ง่ายก็ว่า ‘ปอกกล้วยเข้าปาก’”

นอกจากนี้ ยังมีสำนวน ‘**หมาเห่าใบตองแห้ง**’ ที่กาญจนาคพันธุ์อธิบายไว้โดยละเอียดว่า

“เป็นสำนวนหมายความว่า พูดอะไรเป็นทีว้างๆ กล้วยไปกระนั้นเอง ไม่มีทางทำอะไรได้ ใบตองแห้งคือใบตองกล้วยที่ตายแห้งติดอยู่กับต้น เวลาลมพัดจะเสียดสีกัน มีเสียงดังแกรกราก หมาได้ยินเสียงมักจะเห่า เลยเกิดเป็นคำพูดว่า ‘หมาเห่าใบตองแห้ง’ เป็นสำนวนใช้หมายความว่า พูดอะไรไปกระนั้นเอง”

คือเก่งแต่ปาก พูดจาอะอะโง่งมงาย เอาเข้าจริงก็ไม่กล้า

ใ บตองยังสัมพันธ์กับความมั่งคั่งมั่งมี วรณคดีสมัยอยุธยา นำสี่เหลี่ยมของใบตองมาเปรียบกับสี่ผ้านใบเขียวขลิบทองของนางผู้เป็นที่รักว่าช่างงามตามองแล้วสดชื่นยิ่งนัก ดังที่เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรทรงพรรณนาไว้ใน “**กาพย์ห่อโคลงนิราศธารโศก**” ตอนหนึ่งว่า

“**โอ ไม้มะพูดผ้าสาวสวัสดิ์**
หน้าสิริตติศรุตของ
สดชื่นพื้นใบตอง
พืชมสมเจ้าห่มรวย ฯ

• มะพูดถวิลพาเจ้า
นวลล่อง (พา = ผัว)

หน้าสิริตติศรุตของ
กำเนื่อ

สดชื่นพื้น**ใบตอง**

ขลิบมาศ

เรียบย้อมเชยชมเหมือน

ห่มเหล่านตามวัน ฯ” (เหมื่อ = เมื่อ / เหล่าน = เล่น)

สังเกตใหม่ว่า ‘ใบตอง’ และ ‘บายศรี’ หรือ ‘ใบศรี’ เกี่ยวข้องกันโดยตรง คนไทยสมัยก่อนถือว่ากล้วยเป็นต้นไม้มงคลประจำบ้าน

ใบตองเป็นใบไม้มงคลที่ใช้ทำบายศรี (ใบศรี) ซึ่งเป็นเครื่องเชิญขวัญ หรือรับขวัญ ทำด้วยใบตอง รูปคล้ายกระทงเป็นชั้นๆ มีขนาดใหญ่เล็กสลับขึ้นไปตามลำดับ เป็น 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น หรือ 9 ชั้น มีเส้าปักตรงกลางเป็นแกน มีเครื่องสังเวทวางอยู่ในบายศรีและมีไขว้ขวัญเสียบอยู่บนยอดบายศรี (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน)

กาญจนาคพันธุ์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับบายศรีไว้ในหนังสือ “**เด็กคลองบางหลวง เล่ม 1**” ว่า

“บายศรีที่ข้าพเจ้าเคยเห็นที่บ้านและที่อื่นๆ บ้างทำด้วยใบตองสดเป็นชั้นๆ ชั้นยอดเสียบไขว้ปอก ใช้ในพิธีทำขวัญ ข้าพเจ้าเคยดูเวลาเขาทำบายศรีต้องสด บางคราวก็เคยช่วยมัดใบตองให้เป็นรูปแหลมๆ ให้เขาบ้าง การจัดจานเชิงให้เป็นชั้นอย่างบายศรีต้องสดเห็นจะมีมูลเดิมมาอย่างเดียวกัน คือจัดอาหารให้เป็นชั้นให้ดูงามสำหรับพิธี แต่อย่างไรเกิดก่อนไม่รู้ ฯลฯ”

ใบตองสดหาง่าย เพราะทุกบ้านมักมีต้นกล้วยกันทั้งนั้น บายศรีต้องสดออกจะเป็น primitive ไปสักหน่อย แต่ใบตองก็เคยถือกันว่าเป็นของมงคลเหมือนใบไม้บางอย่างที่ใช้ในการพิธีเหมือนกัน

บายศรีที่เล่ามานี้เป็นบายศรีใหญ่... ฯลฯ บายศรีใหญ่ทำด้วยใบตอง ประดับประดากันอย่างงดงาม บายศรีปากชามก็มีใบตองเสียบสี่ด้าน คำว่า ‘พิธี’ มักมีคำ ‘รีตอง’ ต่ออยู่เสมอ เป็น ‘พิธีรีตอง’ ใบตองเห็นจะเป็นของสำคัญจริง คือใช้ใบตองตัดมาเจียนมารีให้มีรูปตามต้องการ

ซึ่งคงถือว่าทำให้ขลัง คักดีสิพิธีชั้น”

บ่ ่ ใบตองจะเป็นวัสดุสำคัญที่ใช้ในการทำบายศรี หรือใบศรี ซึ่งใช้ในพิธีกรรมต่างๆ แต่การให้คุณค่าระหว่าง ‘ใบตอง’ และ ‘บายศรี’ (ใบศรี) ต่างกันโดยสิ้นเชิง ดังที่วรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ เรื่อง “**รำพันพิลาป**” ของสุนทรภู่บรรยายว่า

“เหมือน**ใบศรี**มีงานท่านสนอม
เจิมเบ้งหอมน้ำมันจันทน์ให้หรรษา
พอเสร็จการท่านเอาจองทั้งคงคา
ต้องลอยมาลอยไปเป็น**ใบตอง**”

หมายความว่า คนจะมีคุณค่าเมื่อยังมีประโยชน์ เมื่อหมดประโยชน์ก็ไร้ค่าไม่ผิดอะไรกับใบตองที่ถูกโยนทิ้งน้ำไป

บทกวี ‘ใบศรี’ จากหนังสือรวมบทกวีนิพนธ์เรื่อง “**คำหยาด**” ของอาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติและกวีซีไรต์ เทียบความแตกต่างระหว่าง ‘ใบศรี’ และ ‘ใบตอง’ เช่นเดียวกัน โดยเตือนสาวที่พึงใจให้ถนอมรักษาคูณค่าตนเองให้ยั่งยืนยาวนาน อย่ามีคุณค่าเพียงช่วงเวลาสั้นๆ เช่น ใบศรี ในเวลาไม่นานก็กลายเป็นใบตอง ไม่มีคุณค่าในสายตาใครๆ อีกต่อไป

“อย่าให้เหมือน**ใบศรี**ที่เบิกขวัญ
พอเสร็จพลันเป็น**ใบตอง**นะน้องเอ๋ย
ถนอมหน่อยอย่าลอยร้างไปอย่างเคย
เก็บไว้เชยเมื่อข้าเช็ดหน้าตา”

เรื่องน่าสนใจของ ‘ใบตอง’ ยังมีอีกมาก ติดตามฉบับหน้า ●

อะไร(แม่)ก็เป็นศิลปะ
ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์

ศิลปินผู้ถ่ายทอด ความปั่นป่วนวิตกกังวล ผ่านศิลปะ Edvard Munch

ด้วยความที่สถานการณ์ทางการเมืองของบ้านเราในปัจจุบันช่างเต็มไปด้วยความวิตกกังวล ในตอนนี้เราเลยขอนำเสนอเรื่องราวของศิลปินผู้ทำงานศิลปะที่สื่อถึงความรู้สึกวิตกกังวล และความเลวร้ายในชีวิตมากกว่าการสะท้อนความงามในเชิงประทับใจเช่นเดียวกับศิลปินส่วนใหญ่ที่เรารู้จัก

ศิลปินผู้นี้มีชื่อว่า เอ็ดวาร์ด มุงก์ (Edvard Munch) จิตรกรชาวนอร์เวย์ ที่ถึงแม้จะเป็นศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างโดดเด่นเป็นเอกที่สุดคนหนึ่ง หากแต่เขาก็ต้องต่อสู้กับความทุกข์ทรมานใจตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการหมกมุ่นกับความตาย ความป่วยไข้เรื้อรัง หรือแม้แต่การดิ้นรนเรียกร้องเสรีภาพทางเพศ และความปรารถนาอันแรงกล้าทางศาสนา เขาถ่ายทอดความหมกมุ่นเหล่านั้นผ่านผลงานศิลปะอันเต็มไปด้วยสีสันอันรุนแรง รูปลักษณ์ที่เกินธรรมชาติ และเนื้อหาอันลึกลับน่าฉงน

ถึงแม้มุงก์จะเติบโตในฐานะศิลปินในช่วงแรกของศตวรรษที่ 20 ที่กระแสเคลื่อนไหวทางศิลปะแบบอาร์ตนูโว (Art Nouveau) กำลังถึงจุดสูงสุด ซึ่งเป็นแนวทางที่เน้นความเป็นธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป และแรงบันดาลใจจากสัญลักษณ์อันลึกลับ ถึงแม้เขาจะได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของแนวทางนี้ แต่เขาก็กลับเลือกที่จะละทิ้งแง่มุมในเชิงตกแต่งประดับประดาของศิลปะกระแสนี้ และหันมาเน้นการแสดงออกทางจิตวิญญาณ โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากปรัชญาเทอซอโฟยี (Theosophy) ที่มุ่งเน้นในการสืบทอดกำเนิดของพระเจ้าและมนุษยชาติ

มุงก์มองว่าโลกที่มองเห็นได้นั้นเป็นเพียงหน้าต่างที่เปิดออกสู่ภูมิทัศน์ทางจิตวิทยาอันน่าหวาดหวั่นอยู่เสมอ

ด้วยความที่มุงก์เติบโตขึ้นมาในครอบครัวที่ต้องเผชิญกับโรคภัยร้ายแรง และการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรของแม่และน้องสาวของเขา ซึ่งพ่อของเขาผู้เป็นชาวคริสเตียนเคร่งครัดก็ตอกย้ำว่าเป็นการลงโทษจากพระเจ้าเป็นเจ้า การผสมผสานกันระหว่างเหตุการณ์โคกานุกรมอันรุนแรงที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด กับการตีความโชคชะตาในเชิงคลั่งศาสนา ได้สร้างรอยรอยร้าวลึกในจิตใจของมุงก์มาตั้งแต่วัยเยาว์ และกลายเป็นพื้นฐานสำคัญที่หล่อหลอมให้เขาหมกมุ่นอยู่กับประเด็นเกี่ยวกับความวิตกกังวล ความทุกข์ทรมานทางอารมณ์ความรู้สึก และความเปราะบางของมนุษย์ไปตลอดชีวิต

The Scream (1893), ภาพจาก <https://tinyurl.com/ydzec96y>

Madonna (1893), ภาพจาก <https://tinyurl.com/ydzec96y>

มุงก์ตั้งใจใช้สีสันอันรุนแรง รูปลักษณ์ที่เกินธรรมชาติ และความลึกลับน่าพิศวง ที่ทำทลายให้ตีความ ทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายในระดับสากล ด้วยเหตุนี้ ผลงานของเขา ทั้งภาพวาดลายเส้น ภาพวาดสีน้ำมัน และภาพพิมพ์ของเขาจึงมีคุณสมบัติคล้ายกับเครื่องรางทางจิตวิทยา ที่ถึงแม้จะมีต้นกำเนิดจากประสบการณ์ส่วนตัวของมุงก์เอง แต่ผลงานเหล่านี้ของเขาก็มีพลังในการถ่ายทอด หรือแม้กระทั่งทำงานกับสภาวะทางอารมณ์หรือจิตใจของผู้ชมคนใดก็ตามได้เช่นกัน

ด้วยคุณลักษณะเช่นเดียวกับศิลปินในยุคก่อนหน้าอย่าง วินเซนต์ แวน โก๊ะ (Vincent van Gogh) มุงก์พยายามถ่ายทอดสิ่งที่เป็นการสมรสกันระหว่างสิ่งที่เขามองเห็นในโลกภายนอกรอบตัวของเขากับการรับรู้ใน

Despair (1894), ภาพจาก <https://tinyurl.com/ydzec96y>

เชิงจิตวิทยา อารมณ์ความรู้สึก หรือแม้แต่จิตวิญญาณของเขาเอง

พ ลังงานที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดของมุงก์อย่าง The Scream (1893) คือหนึ่งในภาพวาดที่กลายเป็นสัญลักษณ์และได้รับการยกย่องมากที่สุดในประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกและโลกศิลปะสมัยใหม่

ถึงแม้จะมีชื่อว่า The Scream ที่แปลว่าเสียงหวีดร้อง และตัวละครในภาพเองก็ทำท่าเหมือนกำลังกรี๊ดอยู่ด้วย แต่จริงๆ เสียงหวีดร้องในภาพวาดนี้ไม่ใช่เสียงของคนในภาพ แต่เป็นเสียงของอย่างอื่นมากกว่า มุงก์เองเคยเขียนบรรยายภาพนี้เอาไว้ว่า

“เย็นวันหนึ่ง ผมกำลังเดินไปตามถนนกับเพื่อนสองคน ตอนนั้นพระอาทิตย์กำลังตกดิน ทันใดนั้นท้องฟ้าก็กลายเป็นสีแดงเหมือนเลือด ผมรู้สึกเหมือนจะต้องหยุดเดินไปพึ่งรั้วข้างทาง สายตาผมมองเห็นเลือดและเปลวไฟ ลมเลียท้องฟ้าเหนือฟยอร์ดสีน้ำเงินเข้มและเมือง เพื่อนผมเดินต่อไปข้างหน้า แต่ผมยืนตัวสั่นเทาอยู่ที่นั่นด้วยความหวาดกลัวและวิตกกังวล เหมือนหุ้มน้ำได้ยินเสียงร้องอันไม่มีที่สิ้นสุดที่ดังลั่นออกมาจากธรรมชาติ”

มุงก์จึงกลับไปวาดภาพนี้ออกมาด้วยสีร้อนแรงจัดจ้าน และระบายท้องฟ้าและเมฆด้วยสีแดงเหมือนเลือดแบบที่เขาเห็นในวันนั้น สีสันและองค์ประกอบในภาพดูรุนแรงเหมือนกำลังหวีดร้องออกมา หลายคนที่ดูภาพนี้ก็มักจะได้ยินเสียงหวีดร้องดังออกมาจากภาพด้วยเหมือนกัน

ต่อมาเขายังอธิบายถึงความเจ็บปวดส่วนตัวเบื้องหลังภาพวาดภาพนี้ว่า “เป็นเวลาหลายปีที่ผมแทบจะเสียดิ... คุณรู้จักภาพ The Scream ของผมใช่ไหม? ตอนนั้นผม

Evening (1888), ถ่ายภาพโดย ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์

ถูกปลุกจนถึงขีดสุด ธรรมชาติกำลังกรี๊ดร้องอยู่ในเลือดของผม... หลังจากนั้น ผมก็หมดหวังที่จะรักใคร่ได้อีกต่อไป”

ใ นระหว่างนิทรรศการแสดงผลงานของมุงก์ ยังมีผู้ชมที่เป็นนักศึกษาแพทย์คนหนึ่งพูดกับเขาว่า “มีแต่คนบ้าเท่านั้นแหละ ที่วาดภาพแบบนี้ออกมาได้ คุณน่าจะมึนปัญหาทางจิตแน่ๆ”

มุงก์เองก็คงเชื่ออย่างนั้นด้วย เพราะมีการค้นพบในภายหลังว่า มุมบนซ้ายของภาพนั้นมีร่องรอยดินสอบางๆ เขียนเป็นภาษาออร์เวย์ที่แปลว่า “Can only have been painted by a madman” หรือ “สามารถวาดโดยคนบ้าเท่านั้น” ซึ่งผู้เชี่ยวชาญพิสูจน์ว่าเป็นลายมือของมุงก์นั่นเอง

นอกจากภาพวาด The Scream (1893) ภาพนี้แล้ว มุงก์ยังวาดภาพในชุด The Scream ออกมาอีกสามภาพ คือภาพวาดสีน้ำมันในช่วงเปลี่ยนไปสู่ศตวรรษที่ 20 ราวปี 1910 และภาพที่วาดด้วยสีพาสเทลและภาพพิมพ์หิน (Lithograph) อีกด้วย

ภาพวาด The Scream ภาพนี้กลายเป็นสัญลักษณ์ของความหวาดวิตกกังวลของมนุษยชาติในยุคสมัยใหม่ และเป็นสัญลักษณ์ของความน่ากลัวสยดสยองในโลกศิลปะ รวมถึงส่งอิทธิพลต่อคนทำงานศิลปะรุ่นหลัง อย่างเช่น แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol) ที่เอาภาพวาดนี้ไปทำใหม่ในเวอร์ชันป๊อปอาร์ตอีกด้วย

นอกจากต้องเผชิญหน้ากับความตายของคนในครอบครัวแล้ว ตัวเขาเองก็ต้องเผชิญกับโรคระบาดที่มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตมากที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ อย่าง ไข้หวัดใหญ่สเปน แต่เดชะ

วันที่แม่ลืม

ที่จะไม่รับสาย

หรือถ้ารับก็จะปฏิเสธที่จะกลับมา

ดึก นอน เวียนอยู่แบบนี้ทุกวัน ผมทุ่มเทให้กับงานอย่างหนัก จนได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายในเวลาไม่ถึงสามปี เงินเดือนสูงขึ้น สวัสดิการดีขึ้น แต่ชีวิตกลับว่างเปล่ามากขึ้น

ทุกครั้งที่กลับมาถึงคอนโดฯ ความเหงาก็เข้าครอบงำ บางคืนผมนั่งดื่มเบียร์คนเดียวที่ระเบียง มองผู้คนเดินกลับบ้านพร้อมครอบครัว เสียงหัวเราะของเด็กๆ ลอยมาตามสายลม ทำให้นึกถึงเสียงหัวเราะของแม่ เสียงบ่นของภา แต่ผมก็ไม่กล้ากลับไป

ผมพยายามออกเดท หาคคนมาเติมเต็มความว่างเปล่า แต่ความสัมพันธ์ก็ไม่เคยยืนยาว ผู้หญิงที่เคยคบด้วยบอกว่าผมเป็นคนปิดกั้นตัวเอง ไม่ยอมเปิดใจให้ใคร พวกเธอเบื่อกับที่ต้องพยายามทลายกำแพงที่ผมสร้างขึ้น

บางครั้งผมแอบขับรถผ่านบ้านหลังเก่า มองแม่รดน้ำต้นไม้ในสวน ดอกชบาที่แม่ปลูกยังบานสะพรั่งเหมือนเดิม แต่ผมสังเกตเห็นว่าแม่ผอมลง ผมเริ่มมีสีขาวแซม บางครั้งผมเห็นภาพกลับบ้านในชุดครุ กระเป๋าสะพายใบใหญ่เต็มไปด้วยสมุดการบ้านที่

ต้องตรวจ แต่ผมก็ไม่เคยกล้าจอตระตึงได้แต่ขับผ่านไป พร้อมกับความรู้สึกผิดที่เพิ่มมากขึ้นทุกครั้ง

เวลาที่เพื่อนร่วมงานถามถึงครอบครัว ผมมักจะตอบสั้นๆ ว่าพ่อเสียแล้ว แม่อยู่กับน้องสาว พวกเขาชมว่าผมเป็นคนทำงานเก่ง ทุ่มเท แต่ไม่มีใครรู้ว่าการทำงานหนักเป็นเพียงการหนีจากรู้สึกผิดและความเหงา

ทุกวันเกิดของแม่ ผมจะส่งดอกไม้ไปที่บ้านโดยไม่ระบุชื่อผู้ส่ง เลือกดอกชบาช่อใหญ่ที่แม่ชอบ แต่ไม่เคยโทร.ไปอวยพร ไม่กล้าแม้แต่จะเขียนการ์ด

หลังจากวางสาย ผมรีบแต่งตัว มือสั่นจนติดกระดุมเสื้อแทบไม่ได้ ความทรงจำวันสุดท้ายที่อยู่บ้านผุดขึ้นในหัว วันที่ผมกับภรรยาไปกินข้าวที่ร้านแม่ยืนร้องไห้อยู่ตรงกลาง พยายามห้ามลูกทั้งสองไม่ให้ทะเลาะกัน

“ไอ้พี่เห็นแก่ตัว!” เสียงภรรยาดังก้องในหัว “จะเอาบ้านไปขายทิ้งที่แม่ยังอยู่!”

“กูแค่อยากให้แม่ได้อยู่คนเดียว

ใหม่!” ผมตะโกนกลับ “บ้านหลังนี้เก่าแล้วอันตราย!”

“ภาอยู่บ้านนี้มาตั้งแต่เกิด! เป็นบ้านที่พ่อสร้างให้แม่! แล้วพี่จะให้ขาย!?”

“พอลูก... พอเถอะลูก...” แม่พยายามห้าม น้ำตาไหลอาบแก้ม

แต่เราไม่ฟังแม่ ต่างฝ่ายต่างระเบิดความโกรธที่สะสมมานาน จนกระทั่งผมสะบัดมือแม่ออก หยิบกระเป๋าเดินออกจากบ้านไป ไม่แม่แต่จะเหลียวหลัง

หปีที่ผ่านมา ผมฝังตัวอยู่กับงาน พยายามลืมความรู้สึกผิดที่ทิ้งแม่ไว้กับน้องสาวที่ยังเป็นครูใหม่ เงินเดือนน้อย บางครั้งผมแอบส่งเงินไปให้ภาทางไปรษณีย์โดยไม่ระบุผู้ส่ง รู้ว่าน้องต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในบ้านคนเดียว แต่ความดื้อรั้นและความเจ็บปวดทำให้ผมไม่กล้ากลับไป

ภาเองก็มีชีวิตที่ยากลำบากในช่วงห้าปีที่ผ่านมานี้ เธอต้องสอนพิเศษหลังเลิกเรียนเพื่อหารายได้เพิ่ม บางครั้งกลับบ้านดึกจนแม่ต้องโทร.ตาม เธอเคยเล่าให้เพื่อนร่วมงานฟังว่า อยากโทร.หาพี่ชาย แต่ไม่กล้า กลัวว่า

พมมาถึงโรงพยาบาลตอนหกโมงเช้า ภา นั่งอยู่บนเก้าอี้พลาสติกหน้าห้อง ICU ดวงตาแดงก่ำ ผมชะงักท่าเมื่อสบตากับเธอ น้องสาวผมดูแก่ลงไปมาก ผมคิดว่าที่เคยยาวสลวยถูกตัดสั้นประปราย รอยเหนี่ยวย่นปรากฏชัดเจนบนใบหน้า

“แม่ยังไม่ฟื้น” ภาพูดเสียงแผ่ว “หมอ บอกว่าต้องรอดูอีก 24 ชั่วโมง”

ผมทรุดตัวลงนั่งข้างๆ น้อง ระยะห่างระหว่างเราเพียงแค่หนึ่งฝ่ามือ แต่กลับรู้สึกราวกับมีกำแพงหนาที่บั้นกั้นอยู่ กลืนน้ำยาฆ่าเชื้อของโรงพยาบาลทำให้ผมนึกถึงวันที่พ่อจากไป วันนั้นเราสองพี่น้องก็นั่งอยู่ตรงนี้เหมือนกัน แต่ตอนนั้นเรายกกอดกันร้องไห้ได้

“กินข้าวหรือยัง” ผมถามเบาๆ ภาส่ายหน้า น้ำตาเอ่อคลอ “พี่ภพ... พี่ว่าแม่จะเป็นไบบ้าง”

ผมได้แต่นั่งเงียบ นึกถึงครั้งสุดท้ายที่เจอแม่ เมื่อสองปีก่อนที่ตลาด แม่ทำเป็นมองไม่เห็นผม เดินผ่านไปอีกทางราวกับผมเป็นคนแปลกหน้า ตอนนั้นผมโกรธมาก คิดว่าแม่เข้าข้างภา แต่ตอนนี้ความโกรธทั้งหมดกลับกลายเป็นความเจ็บปวด

“ไปกินข้าวกันก่อนมัย เดี่ยวค่อยกลับมาเฝ้าแม่” ผมชวน “พี่เห็นร้านข้าวต้มหน้าโรงพยาบาล”

ภาลังเลเล็กน้อย ก่อนจะพยักหน้า “แต่ต้องรีบนะพี่”

เราเดินไปที่ร้านข้าวต้มด้วยความเงียบ ร้านเล็กๆ ริมถนน มีลูกค้าไม่กี่โต๊ะ ส่วนใหญ่เป็นญาติคนไข้เหมือนเรา ดวงตาแดงก่ำ หน้าตาอิดโรย

“ข้าวต้มสองชามครับ” ผมสั่ง

ขณะที่รอข้าวต้ม ผมเหลือบมองน้องสาวที่นั่งตรงข้าม ภาจ้องมือตัวเองที่วางอยู่บนโต๊ะ เล็บสั้นเกรียน บางเล็บมีร่องรอยการกัดจนเลือดซึม นิสัยเก่าๆ ที่ชอบทำเวลาเครียด

“ที่บ้านเป็นยังไงบ้าง” ผมถามเบาๆ

“ก็เหมือนเดิม” ภาตอบ “แม่ยังดูแลต้นไม้ทุกวัน ดอกชบายังออกดอกสวยเหมือนเดิม... แต่ภาเห็นแม่เหนื่อยขึ้นทุกวัน”

ภาเล่าว่า เธอพยายามช่วยแม่ดูแลบ้านในช่วงห้าปีที่ผ่านมานี้ แต่ด้วยภาระงานสอนที่หนัก บางครั้งก็ทำได้ไม่เต็มที่ เธอเคยชวนแม่ย้ายไปอยู่อพาร์ทเมนต์ใกล้โรงเรียนที่สอน แต่แม่ปฏิเสธ บอกว่าอยากอยู่ในบ้านที่มีความทรงจำร่วมกับพ่อ

“ที่จริง...” ภาพูดเบาๆ “ตอนนี้ภาเข้าใจแล้วว่าทำไมถึงอยากให้แม่ย้ายไปอยู่คอนโดฯ บ้านหลังนี้ใหญ่เกินไป ดูแลยาก บันไดก็สูง... แต่ภาไม่กล้าพูดเรื่องนี้กับแม่อีก กลัวแม่จะเสียใจ”

ผมฟังน้องเล่าด้วยความรู้สึกผิด ที่ปล่อยให้ภาต้องแบกรับภาระคนเดียวมาตลอด

‘พราว โอลิฟส์’ อัปเดตงานวิวาห์ เผยโมเมนต์ ‘แทน ลิปตา’ ขอแต่ง สปอยล์ชุดบ่าว-สาวไม่ต่ำกว่าสิบล้าน

คบหากันมายาวนาน 10 ปี ในที่สุดโปรดิิวเซอร์มือทอง ‘แทน ลิปตา’ หรือ ‘แทน’ ธารณ ลิปตพัลลภ นักร้องวง “LIPTA” ก็คุกเข่าขอแฟนสาว ‘พราว’ อรณิชา กรินชัย อดีตสมาชิกวง “Olives” แต่งงาน หลังจบคอนเสิร์ต “Lipta 20 ปี คอนเสิร์ตใหญ่ไฟกะพริบ” เมื่อวันที่ 22 มีนาคมที่ผ่านมา ณ อิมแพ็ค อารีน่า เมืองทองธานี

สำหรับ ‘พราว วงโอลิฟส์’ มีชื่อจริง อรณิชา กรินชัย เกิดวันที่ 15 ตุลาคม 2535 เป็นลูกสาวคนโตในบรรดาพี่น้อง 2 คนของ พ.ท.กิตติเทพ และ พ.อ. (พิเศษ) หญิง ยุภาพรณี กรินชัย

เรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาการละคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจบคอร์สการออกแบบที่ Central St.Martin London College of Fashion ประเทศอังกฤษ

เข้าร่วมการแข่งขันประกวด S’Club

Talent Girl 2007 ได้ถ่าย

นิตยสาร เล่นมีวลี

วิดีโอ ก่อนจะประกวด

รายการ My Idol

และฟอร์มวง

“Olives” (โอลิฟส์)

ในปี 2554 มีเพลง

สร้างชื่อ “ยังโสด”

กระทั่งแยกย้าย

กันในปี 2558

มีผลงานทางด้าน

การแสดง อาทิ Ugly

Ducding, U-Prince และ

Sotus S The Series

ปัจจุบันหันมาทำงานด้านแฟชั่น

เป็นแฟชั่นอินฟลูเอนเซอร์ร่วมงานกับแบรนด์ชั้นนำ และยังมีแบรนด์เสื้อผ้าของตัวเองคือ Uncle’s Atelier ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากห้องเสื้อยุทพวงศ์ของคุณน้ำ

นอกจากนี้ ยังทำเพจแฟชั่นและท่องเที่ยวไลฟ์สไตล์ชื่อ Part-time wonderer

ด้าน ‘แทน ลิปตา’ มีชื่อจริง ‘แทน’ ธารณ ลิปตพัลลภ เป็นศิลปินโปรดิิวเซอร์ นักแต่งเพลง เกิดวันที่ 11 มีนาคม 2529 เป็นหลานชายของนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ อดีตรองนายกรัฐมนตรี และเป็นบุตรของนายเทวัญ ลิปตพัลลภ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา

เรียนจบระดับปริญญาโทที่ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)

และเคย

เรียนที่สถาบัน

SAE Institute

(School of Au-

dio Engineering)

เพื่อเรียนรู้การทำดนตรีด้วย

คอมพิวเตอร์

ได้รู้จัก ‘คัตโตะ’ อารมณ โพธิ์หาญรัตนกุล จึงชวนมาทำงานด้วยกันจนกลายเป็นวง “LIPTA” ในปี 2548 เป็นศิลปินเบอร์แรกค่าย LOVEiS ต่อมาเมื่อมีบทบาทสำคัญในฐานะคนเบื้องหลังให้กับศิลปินมากมาย

อีกทั้งยังเป็นเจ้าของเพลงรัก “ต่อจากนี้เพลงรักทุกเพลงจะเป็นของเธอเท่านั้น” ที่ถูกนำไปใช้ร้องในงานแต่งงานมากมาย

ปัจจุบันเป็นเจ้าของค่ายเพลง Kicks Records ซึ่งก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2564

บ้านทางความรักของ แทน ลิปตา ก่อนหน้านั้นเคยคบหาอยู่กับนักแสดงสาว ‘มีน’ สรรธร คล้ายอุดม ก่อนจะปิดฉากรัก แล้วมาสานสัมพันธ์กับอดีตนักร้องสาว

‘พราว วงโอลิฟส์’ ยาวนานถึง 10 ปี จนกระทั่งขอฝ่ายหญิงแต่งงาน

โดย ‘พราว โอลิฟส์’ ว่าที่เจ้าสาว ที่มาร่วมงาน เปิดศูนย์การค้า “เซ็นทรัล พาร์ค” เฟสแรก ได้เผยถึงความรู้สึกหลังถูกขอแต่งงานว่า “ดีใจและตื่นเต้นค่ะ เป็นโมเมนต์ที่เซอร์ไพรส์จริงๆ ไม่รู้ตัวมาก่อน ถ้าพูดจริงๆ คิดว่าอาจจะไม่มีเซอร์ไพรส์บนเวที แต่ทั้งเราและเขา

ไม่ชอบคนเยอะ เลยคิดว่าอาจจะไม่มี พอบนเวทีไม่มี ก็คิดว่าไม่มีแล้วจริงๆ แต่สุดท้ายก็เป็นเซอร์ไพรส์หลังเวที เป็นเซอร์ไพรส์ที่เรียบง่ายและรายล้อมด้วยคนที่รักค่ะ”

พราวบอกว่า เรื่องการแต่งงาน เธอและแฟนหนุ่มได้มีการพูดคุยกันมาตลอด และได้มีการวางแผนกัน เพียงแต่ยังไม่ได้คุยเป็นกิจจะลักษณะ

ซึ่งการเตรียมงานแต่ง ตอนนี้อยู่หน้าไปประมาณ 50-60% แล้ว ส่วนวันไปดูฤกษ์มาแล้ว แต่ยังไม่ชัวร์ ขอดูสถานการณ์ก่อนอยากให้เรียบง่ายแต่สนุก

ส่วนชุดวิวาห์ แพชั่นไอคอนบอก เต็มที่แน่นอน ตอนนี้นับได้ประมาณ 10 ชุด มีชุดที่ตัดเองด้วย เพราะอยากจะมีชุดพิเศษสำหรับงานแต่ง

“พรีเวดดิ้งก็ถ่ายแล้ว อยากจะปล่อยรูปมามากเลย แต่รอจังหวะอีกนิด เพราะจะมีถ่ายเพิ่มอีกค่ะ” ว่าที่เจ้าสาวกล่าว

การจัดงานแต่งงาน หลายคู่พอคุยเรื่องงานแต่งมักจะทะเลาะ แต่คู่ของสาวพราว และแทน ลิปตา นั้นไม่มี เพราะว่าที่เจ้าบ่าวหนุ่มว่าที่เจ้าสาวเต็มใจ อยากทำอะไรทำเลย ตามใจ

ถามว่า 10 ปีที่ผ่านมา มีเคล็ดลับอะไรที่ทำให้คบหากันมายาวนานขนาดนี้

สาวพราวกล่าวว่า “เพราะความสม่ำเสมอของเราทั้งคู่ค่ะ มีอะไรก็พูดและแชร์กัน ไม่ชอบก็พูด ไม่โอเคก็พูด ชอบก็พูด มันเลยเป็นสิ่งที่ทำให้เราอยู่ด้วยกันได้นาน เรามีความอดทนกันทั้งคู่ รักกันก็มีขึ้นมีลงเป็นปกติ แต่เราก็จับมือกันค่ะ”

ไม่ว่าจะทุกข์หรือสุข เรียกว่าพร้อมจะฝ่าไปด้วยกัน!! ●

ฝนไม่ถล่มดิน
ชัยชูรัมย์ ธรรมบุษดี

บอยครั้งเมื่อข้อมูลกลายเป็นข้ออ้าง : การทำนายนโยบายสาธารณะ ผ่านมุมมองของ Elinor Ostrom

ย้อนกลับไปเมื่อครั้งที่ผมเป็นนักศึกษา หัวใจเต็มไปด้วยความกระหายในการทำให้สังคมยุติธรรมมากขึ้น มักมีคำอธิบายจากผู้มีประสบการณ์มากกว่าเราจ๋าว่าเราจำเป็นต้องมีข้อมูลที่พร้อม ต้องสามารถอธิบายว่าเมื่อเราทำอะไรสักอย่าง เอาเงินมาจากไหน ทำแล้วมีผลอะไร

การเดินทางผ่านการศึกษาในมหาวิทยาลัยกว่าสี่ปี การมีส่วนร่วมในการก่อตั้งพรรคอนาคตใหม่ จนถึงการได้เป็นบอร์ดประกันสังคมที่มีโอกาสเห็นข้อมูลทุกแถวทุกคอลัมน์ในไฟล์ Excel ได้สอนให้ผมรู้ว่า ปัญหาไม่ได้อยู่ที่การขาดข้อมูล

แต่อยู่ที่ความเข้าใจผิดพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของสังคมและสวัสดิการ

น่าแปลกใจ กลายเป็นว่าคนที่มือทริפלในการนำเสนอ นโยบายกลับกลายเป็นคนที่ทำไฟล์ Excel ไม่ขึ้นกรรฐศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาความยุติธรรม หรือประชาชนผู้มีความทุกข์ร้อนต่อระบบ

อุดมคติทุกอย่างต้องถูกตรวจสอบผ่านตาราง Excel ฟังแล้วดูน่าเศร้า และตัวเลขก็กลายเป็นการผูกขาดความจริง การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงปัญหาที่ Elinor Ostrom นักเศรษฐศาสตร์ผู้ได้รับรางวัลโนเบลเตือนไว้

คือ การมองสังคมและนโยบายผ่านเลนส์ของ “ระเบียบวิธีวิจัยแบบปัจเจกนิยม” ที่เชื่อว่าทุกสิ่งสามารถแยกย่อยลงไปในระดับปัจเจกและวิเคราะห์ด้วยตัวเลข

Ostrom ชี้ให้เห็นความเข้าใจผิดที่สำคัญในการกำหนดนโยบาย คือ การเข้าใจผิดว่าข้อมูลในระดับปัจเจก มีความสำคัญมากกว่าการเข้าใจระบบและการจัดการทรัพยากรร่วมกันในระดับสังคม

เมื่อเราดูแค่ว่าคนหนึ่งคนจะได้ประโยชน์เท่าไร เสียค่าใช้จ่ายเท่าไร เราก็มองข้ามผลกระทบเชิงบวกที่เกิดขึ้นกับสังคมในภาพใหญ่ไป

การมองสวัสดิการเหมือนกับการซื้อขายสินค้าธรรมดา โดยไม่เข้าใจว่าสวัสดิการสังคมทำงานในลักษณะที่ผลประโยชน์แท้จริงไม่สามารถวัดด้วยการคำนวณต้นทุน-ผลตอบแทนในระดับปัจเจกได้

แต่แล้วเมื่อผมมาเป็นบอร์ดประกันสังคม ก็เป็นโอกาสสำคัญที่ได้เข้าถึงข้อมูลเชิงลึกทั้งหมด

ได้มีโอกาสเห็นไฟล์ Excel ทุกแถวทุกคอลัมน์ มีนักสถิติ นักคณิตศาสตร์ประกันภัยบริการข้อมูลอย่างครบถ้วน

ผมจึงได้รับการยืนยันสิ่งที่รับรู้มาตลอด สรุปลแล้วมันไม่เกี่ยวกับข้อมูล ตัวเลข กราฟ หรือแถว Excel แต่เกี่ยวกับเรื่องพื้นฐานที่เราเชื่อในสังคมแบบไหน แล้วอยากสร้างสังคมแบบไหน

การเข้าถึงข้อมูลครบถ้วนนี้เผยให้เห็นความจริงที่ Ostrom เตือนไว้ว่า การวิเคราะห์เฉพาะตัวเลขจะทำให้เรามองข้ามสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ระบบสวัสดิการเป็นสิ่งที่เรียกว่า “สถาบันทางสังคม” ที่มีคุณค่าในตัวเองในฐานะเครื่องมือสร้างความสามัคคีและความเชื่อมโยงทางสังคม ไม่ใช่เพียงแค่การคำนวณเงินเข้าเงินออก

บอยครั้งต่อให้เราทำข้อมูลดีขนาดไหน อย่างเช่น สิทธิ

ศึกษาชุมชนต่างๆ ทั่วโลก

คือ มนุษย์มีความสามารถในการจัดการทรัพยากรร่วมกันได้อย่างยั่งยืน เมื่อมีระบบและสถาบันที่เหมาะสม

สวัสดิการสังคมคือการจัดการทรัพยากรร่วมกันในรูปแบบหนึ่ง ที่ทุกคนมีส่วนร่วมและทุกคนได้ประโยชน์

คุณค่าเหล่านี้สำคัญที่ควรได้รับการให้น้ำหนักมากกว่าตัวเลขหรือชุดข้อมูลใด

การที่ผมได้เห็น Excel ทุกแถวทุกคอลัมน์แล้ว ทำให้เข้าใจว่าปัญหาไม่ได้อยู่ที่ความไม่เพียงพอของข้อมูล แต่อยู่ที่ความไม่เพียงพอของจินตนาการทางสังคม

เราจินตนาการไม่ออกว่าสังคมที่ดีกว่า

กันตรรกะประกันสังคมที่เพิ่มขึ้นมีมูลค่าราว 300 ล้านบาทต่อปี ได้ประโยชน์กับคนหลักแสน สำหรับคนที่ไม่เห็นด้วยก็ไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเลย เกี่ยวกับฐานความคิดความเชื่อเสียมากกว่า

การมีสิทธิกันตรรกะไม่ใช่แค่เรื่องของคนที่ป่วย แต่เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับทุกคนในสังคมว่าเมื่อเกิดปัญหาขึ้นจะมีระบบดูแล เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ ที่ในระยะยาวจะทำให้กำลังแรงงานของประเทศแข็งแกร่งขึ้น

เป็นการสร้างความไว้วางใจในระบบสังคม ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและการเมือง แต่สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถใส่ลงในช่อง Excel ได้

เวลาที่อ้างว่าสวัสดิการกระทบความยั่งยืนของกองทุน แต่น่าเศร้า บอยครั้งคนที่คัดค้านสวัสดิการก็สนับสนุนงบประมาณการบริหารหลายรายการที่ยังมีปัญหามากมาย

เราคิดว่างบประมาณแต่ละรายการเป็นเรื่องแยกกัน แทนที่จะมองเป็นระบบเดียวกันที่ต้องสร้างสมดุล

การใช้จ่ายเพื่อสวัสดิการถูกมองว่า “สิ้นเปลือง” เพราะดูเหมือนไม่ได้สร้าง “ผลตอบแทน” ที่วัดได้

ในขณะที่การใช้จ่ายเพื่องานบริหารหรือโครงการอื่นๆ ถูกมองว่า “จำเป็น” เพราะมีตัวเลขที่ดูเป็นรูปธรรมมากกว่า

พอคุณค่าขององค์กร “สวัสดิการเป็นภาระ และการลงทุนสำนักงานเพื่อจัดการกับภาระ” ก็สร้างปัญหาในการกำหนดนโยบาย

คุณค่าที่ฝังในองค์กรเกี่ยวกับสวัสดิการแบบนี้ย่อมสร้างปัญหา

ในใจลึกๆ ผมยังคงเชื่อมั่นในพลังของความฝันที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม

ความฝันที่ว่าวันหนึ่งเราจะมีสังคมที่ทุกคนได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ที่ไม่มีใครต้องกังวลเรื่องค่ารักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย ที่เด็กทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ที่ผู้สูงอายุมีชีวิตที่มีศักดิ์ศรี

ความฝันเหล่านี้สอดคล้องกับสิ่งที่ Ostrom พบจากการ

นี่เป็นไปได้

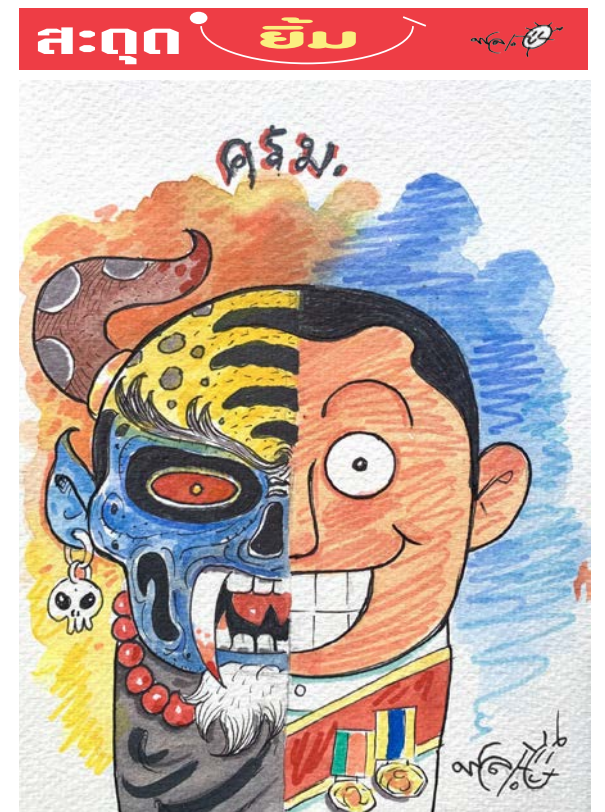
เราติดอยู่กับการคิดแบบเก่าที่มองทุกสิ่งผ่านเลนส์ของตลาดและการแข่งขัน แทนที่จะมองผ่านเลนส์ของการร่วมมือและการดูแลซึ่งกันและกัน

Ostrom แสดงให้เราเห็นแล้วว่า มนุษย์ไม่ใช่เพียงสัตว์เศรษฐกิจที่คิดแต่ผลประโยชน์ส่วนตัว

แต่เป็นสัตว์สังคมที่สามารถสร้างกฎเกณฑ์และระบบการจัดการร่วมกันได้

ความยุติธรรมในความหมายนี้ไม่สามารถวัดได้ด้วยตัวเลข

แต่สามารถสัมผัสได้ด้วยหัวใจ และสามารถสร้างได้ด้วย ความมุ่งมั่นร่วมกันของผู้คนที่ยังคงเชื่อว่าโลกนี้สามารถดีกว่านี้ได้ •

TECHNICAL
TIME-OUT

จริงตนาการ

(sirichai28@hotmail.com)

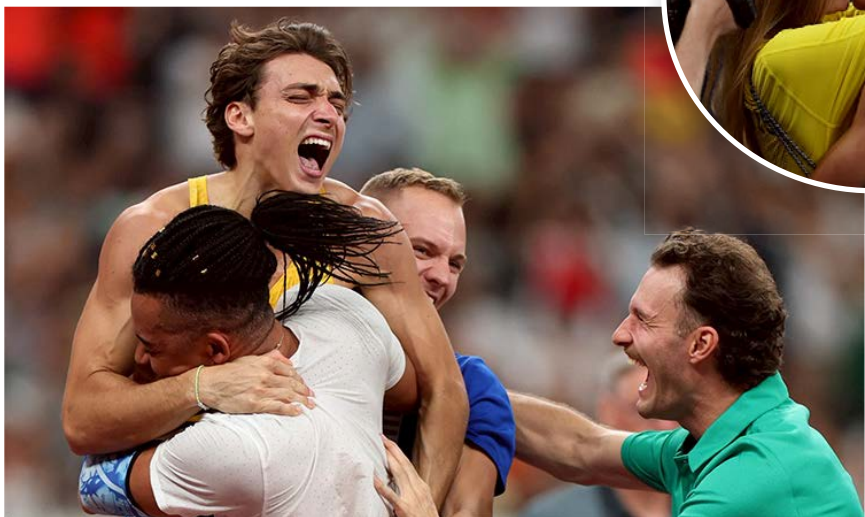
อาร์มานด์ ดูเพลนติส สถิติโลกมีเอาไว้ทำลาย...ไปเรื่อยๆ

ออาร์มานด์ ดูเพลนติส นักกระโดดค้ำชาวสวีเดน เป็นนักกีฬาที่ทำลายสถิติโลกบ่อยครั้งที่สุดคนหนึ่งของโลก เพราะจนถึงตอนนี้เขาสร้างสถิติโลกขึ้นมาใหม่ในกีฬาที่ตัวเองรักถึง 14 ครั้งเข้าไปแล้ว ในระยะเวลาแค่ 5 ปี

ในเวลา 1 เดือนนิดๆ ดูเพลนติสทำลายสถิติโลกของตัวเองไป 2 ครั้ง ครั้งที่ 13 ในการแข่งขันกรีฑา “ฮังกาเรีย กรังด์ปรีซ์” ที่ประเทศฮังการี เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ที่สถิติ 6.29 เมตร ซึ่งทำลายสถิติเดิมที่ทำไว้ในเดือนมิถุนายน ทำไว้ 6.28 เมตร ในรายการ “สตอกโฮล์ม โดมอนด์ลีก” ที่ประเทศสวีเดน บ้านเกิดของตัวเอง ล่าสุดในศึกกรีฑาชิงแชมป์โลก 2025 ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เขาทำลายสถิติโลกอีกครั้งที่สถิติ 6.30 เมตร เป็นแชมป์โลกสมัยที่ 3 ของเจ้าตัว และเป็นมนุษย์คนแรกที่ไปถึงระยะความสูง 6.30 เมตร ในกีฬากระโดดค้ำได้

เมื่อมอยย้อนไปถึงสถิติที่นักกระโดดสูงวัย 25 ปี ทำลายสถิติโลกนั้น เขาทำลายครั้งละ 1 เซนติเมตร เริ่มตั้งแต่สถิติ 6.17 เมตร ในรายการโคเปอร์นิคัส คัพ ที่ประเทศโปแลนด์ เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2020 ผ่านการสร้างสถิติใหม่ 14 ครั้ง สถิติโลก ณ เวลานี้ อยู่ที่ 6.30 เมตร และแน่นอนว่ามันจะไม่จบแค่นี้

ดูเพลนติสแสดงให้เห็นว่า เขาไม่ใช่แค่นักกีฬาที่มีความสม่ำเสมอเท่านั้น แต่เป็นนักกีฬาที่ต้องดิ้นรนในการแข่งขัน และทำให้ตัวเองอยู่ในระดับท็อปของกีฬาที่เล่นอยู่เสมอ เคล็ดลับของเขา คือ การฝึกซ้อมอย่างฉลาด รู้จักร่างกายตัวเองทั้งภายนอกและภายใน มีทีมที่สนับสนุนอย่างใกล้ชิด ซึ่งรวมถึงพ่อและแม่ของเขาด้วย

เมื่อเห็นการไต่สถิติโลกไปเรื่อยๆ มีแต่คนตั้งคำถามว่า แล้วมันจะไปสิ้นสุดที่ตรงไหน?

ยอดนักกระโดดค้ำที่เรียกได้ว่าเก่งที่สุดเท่าที่โลกนี้เคยมีมาบอกว่า ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่แข่งขันในระดับสูง ไม่เคยเปลี่ยนอะไร แต่สิ่งที่ดีกว่าในเวอร์ชันก่อน คือ การรู้จักตัวเองมากขึ้นเรื่อยๆ และรู้ดีว่าการฝึกที่ช่วยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นคืออะไร การซ้อมของเขาจะไม่ต้องเพิ่มในแง่ของปริมาณ แต่ต้องเพิ่มในเรื่องของประสิทธิภาพเท่านั้น ต้องรู้จักการซ้อมของตัวเอง และก่อนแข่งขันต้องทำให้ตัวเองรู้สึกดีที่สุดด้วย

“ผมคิดว่าตอนนี้ตัวเองมีโครงสร้างชัดเจนขึ้นมาก ในบางด้านก็ต่างออกไป โดยเฉพาะในเรื่องความรู้ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายหรือด้านจิตวิทยาของกีฬา ผมว่าผมดีขึ้นในทุกแง่มุม โดยเฉพาะการดูแลร่างกาย เข้าใจถึงความสำคัญของการฟื้นฟูร่างกาย รู้ว่ามันมี

ผลต่อการฝึกซ้อมมากแค่ไหน เพื่อให้ทุกอย่างเดินหน้าต่อไปและพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น ผมคงบอกได้ว่า ในบางมุมผมก็ยิ่งเหมือนเดิม แต่ในอีกมุมหนึ่งผมเป็นเวอร์ชันที่พัฒนาขึ้น เป็นเวอร์ชันที่โตขึ้นด้วย” ดูเพลนติสพูดถึงการเปลี่ยนของตัวเอง

เจ้าของชื่อเล่น “มอนโด” เป็นนักกระโดดสูงที่ได้มาแล้วทุกแชมป์เมเจอร์ในโลกนี้ และยังเป็นนักกระโดดค้ำคนแรกในรอบ 68 ปี ที่ป้องกันแชมป์โอลิมปิกเกมส์เอาไว้ได้ เริ่มต้นจากที่โตเกียว 2020 ต่อด้วยปารีส 2024 ต่อจากบ๊อบ ริชาร์ดส์ นักกระโดดค้ำอเมริกัน ที่เคยได้เหรียญทองในโอลิมปิก 1652 และ 1956

มีการคาดการณ์ว่ามอนโดจะกระโดดเป็นสถิติโลกได้ถึง 6.40 เมตร ในอนาคต ซึ่งเจ้าตัวไม่ได้การันตีว่ามันจะเกิดขึ้น แต่ก็เป็นเป้าหมายที่อยากทำให้ได้

“แล้วเวลาจะตอบเรื่องนี้ ผมมันใจว่ามันจะเป็นไปได้ แต่ก็ไม่รู้ว่าเมื่อไหร่ มันก็เกิดขึ้น มันก็จะเกิด ผมมันใจว่ามันจะเป็นไปได้ในเร็ววัน”

สสำหรับการคว้าเหรียญทองใน

รายการชิงแชมป์โลก นักกีฬาจะได้รับเงินรางวัล 70,000 ดอลลาร์สหรัฐ (2.22 ล้านบาท) และถ้าทำลายสถิติโลก ก็จะได้รับอีก 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ (3.18 ล้านบาท) ทำให้ครั้งนี้เขาจะพกเงินกลับบ้าน 170,000 ดอลลาร์สหรัฐ (5.4 ล้านบาท) ไม่นับรวมกับที่สปอนเซอร์จะอัดฉีดให้อีก

นักกีฬากระโดดค้ำสามารถเลือกความสูงที่ต้องการกระโดดได้ และมีโอกาสสามครั้งในการข้ามความสูงนั้น พวกเขาจะเป็นคนตัดสินใจเลือกความสูงครั้งต่อไปหลัง

จากกระโดดผ่านได้แล้ว และยังสามารถเลือกที่จะหยุดกระโดดได้หากตนเองน่าจะดัง นั้น ดูเพลนติสจึงสามารถเลือกที่จะกระโดดต่อไปหลังจากทำลายสถิติแต่ละครั้งได้ แต่เขาเลือกที่จะเพิ่มความสูงที่ละเซนติเมตร แทน เพื่อเพิ่มมูลค่าเงินรางวัลของเขาให้มากที่สุด

นี้อาจจะเป็นแรงขับหนึ่ง นอกจากเรื่องของชื่อเสียงและการถูกบันทึกเอาไว้ในประวัติศาสตร์ ที่ทำให้ดูเพลนติสยังคงเดินหน้าผลักดันตัวเองให้ขยับลิ้มขึ้นไปเรื่อยๆ

บเป้าหมายที่ใหญ่ขึ้นในปีหน้าของมอนโด คือ การสร้างความสมดุลของการมีครอบครัวกับการแข่งขัน หลังจากคบหากับ **เดซีเร่ อิงสันเดอร์** นางแบบและคอนเทนต์ครีเอเตอร์ชื่อดังมาตั้งแต่ปี 2020

“ผมจะแต่งงานในปีหน้า มันเป็นเรื่องใหญ่มาก และกำลังรอคอยให้วันนั้นมาถึง มันคงเป็นการขยับก้าวใหญ่ในชีวิตของผมเลยทีเดียว”

นอกจากการเป็นนักกีฬาแล้ว มอนโดยังหลงรักในเสียงเพลง เขาปล่อยซิงเกิ้ลแรกในชีวิต “Bop” ออกมาแล้วตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ซึ่งก็ได้ร่วมกันแต่งกับ **เอมิล เบิร์ก** และ **ราสมุส วาร์ลเบิร์ก** โดยทั้งสามคนแต่งเพลงเอาไว้ 30 เพลงแล้ว ก่อนจะปล่อยซิงเกิ้ลที่ 2 ชื่อ “4L” เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา

หลังเสร็จสิ้นการแข่งขันชิงแชมป์โลกไปแล้ว ดูเพลนติสจะเดินหน้าทำเพลงต่อไป แต่ก็ต้องเลือกว่าจะทำเพลงไหนเพื่อปล่อยออกมาเป็นซิงเกิ้ลที่ 3 ซึ่งก็ยังมีอีกหลายเพลงหลายๆ ที่ชอบ และจะปล่อยออกมาในเร็วๆ นี้แน่นอน

เรียกได้ว่าผู้ช่วยคนนี้ เอาจริงกับทุกเรื่องที่เขา mong ว่าเป็นสิ่งที่รัก และต้องทำให้มันดีขึ้นเรื่อยๆ เหมือนกับที่เขาเคยประกาศเอาไว้หลังได้เหรียญทอง โอลิมปิกเกมส์ 2024 ที่กรุงปารีส ว่า “ผมรู้ว่ายังสามารถกระโดดให้สูงกว่านี้ได้อีก และอยากจะกระโดดให้สูงกว่า 6.30 เมตร”

เวลาผ่านไป 1 ปีกว่าๆ เขาก้าวมาถึง 6.30 เมตรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่มันจะไปจบที่ตรงไหน อย่างที่มอนโดบอก

“เวลาจะตอบคุณเอง” ●